

Úradný vestník

Európskej únie

C 323

Slovenské vydanie

Informácie a oznámenia

Zväzok 49
30. decembra 2006Číslo oznamu

Obsah

Strana

I *Informácie***Komisia**

2006/C 323/01

Rámec spoločenstva pre štátnu pomoc na výskum, vývoj a inovácie 1

SK

I

(Informácie)

KOMISIA

RÁMEC SPOLOČENSTVA PRE ŠTÁTNU POMOC NA VÝSKUM, VÝVOJ A INOVÁCIE

(2006/C 323/01)

	Strana
1. ÚVOD	4
1.1. Ciele štátnej pomoci na výskum, vývoj a inováciu	4
1.2. Politika štátnej pomoci a VaVal	4
1.3. Test vyváženosti pomoci na výskum, vývoj a inováciu a jeho uplatňovanie	5
1.3.1. Akčný plán štátnej pomoci: menšia a lepšie zacielená pomoc, test vyváženosti na hodnotenie pomoci	5
1.3.2. Cieľ spoločného záujmu, ktorý rieši tento rámec	5
1.3.3. Vhodný nástroj	6
1.3.4. Motivačný účinok a nevyhnutnosť pomoci	6
1.3.5. Proporcionalita pomoci	6
1.3.6. Negatívny vplyv pomoci na VaVal sa musí obmedziť tak, aby celková bilancia bola pozitívna	6
1.4. Implementácia testu vyváženosti: právne predpoklady a potreba podrobnejšieho posúdenia	7
1.5. Motivácia na vykonávanie konkrétnych opatrení, ktoré patria do tohto rámca	8
2. ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV	8
2.1. Rozsah pôsobnosti rámca	8
2.2. Vymedzenie pojmov	9
3. ŠTÁTNA POMOC V ZMYSLE ČLÁNKU 87 ODS. 1 ZMLUVY O ES	10
3.1. Výskumné organizácie a sprostredkovatelia v oblasti výskumu ako príjemcovia štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES	10
3.1.1. Verejné financovanie nehospodárskych činností	11
3.1.2. Verejné financovanie hospodárskych činností	11
3.2. Nepriama štátna pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES pre podniky prostredníctvom verejne financovaných výskumných organizácií	11
3.2.1. Výskum pre podniky (Zmluvný výskum alebo výskumné služby)	12
3.2.2. Spolupráca podnikov a výskumných organizácií	12

	Strana
4. ZLUČITELNOSŤ POMOCI NA ZÁKLADE ČLÁNKU 87 ODS. 3 PÍSM. b) ZMLUVY O ES	12
5. ZLUČITELNOSŤ POMOCI NA ZÁKLADE ČLÁNKU 87 ODS. 3 PÍSM. c) ZMLUVY O ES	13
5.1. Pomoc na projekty v oblasti VaV	13
5.1.1. Kategórie výskumu	13
5.1.2. Základné intenzity pomoci	13
5.1.3. Bonusy	13
5.1.4. Oprávnené náklady	14
5.1.5. Návrtný preddavok	15
5.1.6. Daňové opatrenia	15
5.1.7. Doložka o zosúladení	15
5.2. Pomoc na štúdie technickej realizovateľnosti	16
5.3. Pomoc na náklady súvisiace s právami priemyselného vlastníctva pre MSP	16
5.4. Pomoc pre mladé inovačné podniky	16
5.5. Pomoc na inováciu procesu a organizácie v službách	16
5.6. Pomoc na inovačné poradenské služby a inovačné podporné služby	17
5.7. Pomoc na prenájom vysokokvalifikovaných pracovníkov	17
5.8. Pomoc inovačným zoskupeniam	18
6. MOTIVAČNÝ ÚČINOK A NEVYHNUTNOSŤ POMOCI	19
7. ZLUČITELNOSŤ POMOCI, KTORÁ PODLIEHA PODROBNÉMU HODNOTENIU	19
7.1. Opatrenia, ktoré podliehajú podrobnému hodnoteniu	19
7.2. Metodika podrobného hodnotenia: Kritériá VaVaI pre hospodárske hodnotenie určitých jednotlivých prípadov	20
7.3. Pozitívny vplyv pomoci	20
7.3.1. Prítomnosť zlyhaní trhu	20
7.3.2. Vhodný nástroj	21
7.3.3. Motivačný účinok a nevyhnutnosť pomoci	21
7.3.4. Proporcionalita pomoci	22
7.4. Analýza narušenia hospodárskej súťaže a obchodu	22
7.4.1. Narušenie dynamických stimulov	22
7.4.2. Vytváranie trhovej sily	23
7.4.3. Udržiavanie neefektívnych trhových štruktúr	23
7.5. Porovnanie a rozhodnutie	23

	Strana
8. KUMULÁCIA	23
9. OSOBITNÉ PRAVIDLÁ PRE POĽNOHOSPODÁRSTVO A RYBNÉ HOSPODÁRSTVO	24
10. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA	24
10.1. Podávanie správ a monitorovanie	24
10.1.1. Ročné správy	24
10.1.2. Prístup k úplnému zneniu schém	25
10.1.3. Informačné listy	25
10.2. Vhodné opatrenia	25
10.3. Nadobudnutie účinnosti, platnosť a revízia	25

1. ÚVOD

1.2. Politika štátnej pomoci a VaVaI

1.1. Ciele štátnej pomoci na výskum, vývoj a inováciu

Podpora výskumu, vývoja a inovácie (ďalej len „VaVaI“) je významným cieľom spoločného záujmu. V článku 163 Zmluvy o ES sa ustanovuje, že „cieľom Spoločenstva je posilňovať vedeckú a technologickú základňu priemyslu Spoločenstva a podporovať rozvoj jeho konkurencieschopnosti na medzinárodnej úrovni, pri podpore všetkých výskumných činností, ktoré sa pokladajú za nevyhnutné ...“. V článkoch 164 až 173 Zmluvy o ES sa stanovujú činnosti, ktoré sa majú v tomto smere vykonať, rozsah pôsobnosti a implementácia viacročného rámcového programu.

Európska rada prijala na zasadnutí v Barcelone v marci 2002 jasný cieľ pre budúci vývoj nákladov na výskum. Dohodlo sa, že celkové náklady na výskum a vývoj (ďalej len „VaV“) a inováciu v Spoločenstve by sa mali zvýšiť s cieľom priblížiť sa k 3 % hrubého domáceho produktu do roku 2010. Ďalej sa upresnilo, že dve tretiny týchto nových investícií by mali pochádzať zo súkromného sektora. Na dosiahnutie tohto cieľa by mali investície do výskumu rásť každý rok priemernou mierou 8 %, ktorú tvorí 6 % miera rastu verejných výdavkov ⁽¹⁾ a 9 % ročná miera rastu súkromných investícií ⁽²⁾.

Cieľom je prostredníctvom štátnej pomoci zvýšiť hospodársku efektívnosť ⁽³⁾, a tým prispieť k trvalo udržateľnému rastu a zamestnanosti. Štátna pomoc na VaVaI je preto zlučiteľná, ak možno očakávať, že pomoc povedie k dodatočnému VaVaI, a ak narušenie hospodárskej súťaže nie je v rozpore so spoločným záujmom, za ktorý Komisia na účely tohto rámca považuje hospodársku efektívnosť. Cieľom tohto rámca je zabezpečiť tento cieľ, a najmä uľahčiť členským štátom lepšie zameranie pomoci na príslušné zlyhania trhu ⁽⁴⁾.

V článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES sa stanovuje zásada zákazu štátnej pomoci. V určitých prípadoch však takáto pomoc môže byť zlučiteľná so spoločným trhom na základe článku 87 ods. 2 a 3. Pomoc na VaVaI je oprávnená najmä na základe článku 87 ods. 3 písm. b) a článku 87 ods. 3 písm. c). Komisia v tomto rámci stanovuje pravidlá, ktoré uplatní pri hodnotení oznámenej pomoci, ktorými sa zachová diskretnosť a zvýši právna istota a transparentnosť rozhodovacieho procesu.

⁽¹⁾ Treba vziať do úvahy, že iba časť verejných výdavkov na VaV predstavuje štátnu pomoc.

⁽²⁾ Porovnaj „Investície do výskumu: akčný plán pre Európu“, oznámenie Komisie Rade, Európskemu parlamentu a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov, KOM (2003) 226, konečné znenie, s. 7.

⁽³⁾ V ekonómii sa termín „efektívnosť“ (alebo „hospodárska efektívnosť“) vzťahuje na rozsah, v ktorom je celkový blahobyt optimalizovaný na konkrétnom trhu alebo v hospodárstve všeobecne. Dodatočný VaVaI zvyšuje hospodársku efektívnosť presunutím dopytu na trhu smerom k novým alebo zlepšeným výrobkom, postupom alebo službám, čo zodpovedá poklesu ceny prispôbenej kvalite týchto tovarov.

⁽⁴⁾ „Zlyhanie trhu“ vznikne, keď trh, ak sa ponechá na vlastné nástroje, nevedie k hospodársky efektívnemu výsledku. Za týchto okolností má štátna intervencia, vrátane štátnej pomoci, možnosť zlepšiť výsledok trhu z hľadiska cien, produkcie a použitia zdrojov.

V kontexte Lisabonskej stratégie sa úroveň VaVaI nepovažuje za optimálnu pre hospodárstvo v Spoločenstve. Z toho vyplýva, že zvýšenie úrovne VaVaI by viedlo k vyššiemu rastu v Spoločenstve. Komisia sa domnieva, že súčasné pravidlá štátnej pomoci na VaV sa musia zmodernizovať a zlepšiť, aby sa dosiahol tento cieľ.

Po prvé, Komisia v tomto rámci rozširuje súčasné možnosti pomoci na VaV o nové činnosti, ktoré podporujú inováciu. Inovácia je proces, pri ktorom sa spájajú poznatky a technológie s využitím trhových príležitostí pre nové alebo zlepšené výrobky, služby a obchodné postupy v porovnaní s tými, ktoré sú už dostupné na spoločnom trhu, a ktorý zahŕňa určitý stupeň rizika. Komisia sa však domnieva, že na účely pravidiel štátnej pomoci, štátna pomoc na inováciu by sa mala povoliť nie na základe abstraktnej definície inovácie, ale iba v rozsahu, v ktorom sa týka konkrétnych činností, ktoré sa jasne zameriavajú na zlyhania trhu brániace inovácii a pri ktorých prospech zo štátnej pomoci pravdepodobne vyváži akékoľvek možné narušenie hospodárskej súťaže a obchodu.

Po druhé, cieľom Komisie je podporovať lepšie spravovanie štátnej pomoci pre VaVaI. Má v úmysle rozšíriť rozsah pôsobnosti skupinových výnimiek pre VaV, ktoré sa v súčasnosti obmedzujú na pomoc pre malé a stredné podniky (ďalej len „MSP“) ⁽⁵⁾. Budúce všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách (ďalej len „NSV“) sa bude vzťahovať na menej sporné opatrenia pomoci v oblasti VaVaI. Tento rámec sa bude naďalej uplatňovať na všetky opatrenia oznámené Komisii či už z dôvodu, že sa na opatrenie nevzťahuje NSV, alebo z dôvodu povinnosti stanovenej v NSV oznámiť pomoc individuálne alebo preto, že sa členský štát rozhodol oznámiť opatrenie, ktoré by v zásade mohlo spadať pod skupinovú výnimku na základe NSV, ako aj na hodnotenie každej neoznamenej pomoci.

Po tretie, s cieľom lepšie zamerať kontroly Komisie tento rámec poskytuje pre hodnotenie opatrení, ktoré patria do rámca jeho pôsobnosti, nielen pravidlá o zlučiteľnosti niektorých opatrení pomoci (kapitola 5), ale z dôvodu zvýšeného rizika narušenia hospodárskej súťaže a obchodu pri niektorých opatreniach pomoci, dodatočné prvky týkajúce sa analýzy motivačného účinku a nevyhnutnosti pomoci (kapitola 6) a dodatočnú metodiku, ktorá sa uplatní v prípade podrobného hodnotenia (kapitola 7).

⁽⁵⁾ Akčný plán štátnej pomoci. Nižšia a lepšie cieleňá štátna pomoc: orientačný plán reformy štátnej pomoci na roky 2005 – 2009. KOM (2005) 107, v konečnom znení – SEK (2005) 795; prijatý 7. júna 2005.

V tejto súvislosti Komisia zdôrazňuje, že konkurencieschopné trhy by mali v zásade samotné viesť k efektívnejším výsledkom z hľadiska VaVal. To však nemusí v oblasti VaVal vždy nastať a vládnu intervenciou by sa výsledok mohol zlepšiť. Podniky budú investovať viac do výskumu iba v takom rozsahu, v akom môžu z výsledkov získať hmatateľný obchodný prospech, a sú si týchto možností vedomé. Je mnoho príčin nízkej úrovne VaVal. Čiastočne ju spôsobujú štrukturálne prekážky a čiastočne prítomnosť zlyhaní trhu. Štrukturálne prekážky by sa mali, pokiaľ možno, riešiť štrukturálnymi opatreniami⁽⁶⁾, kým štátna pomoc môže zohrať úlohu pri vyrovnaní neefektívnosti spôsobenej zlyhaniami trhu. Z empirických údajov vyplýva, že pre účinnosť štátnej pomoci sa musia vytvoriť priaznivé rámcové podmienky, ako sú primerané systémy práv duševného vlastníctva, konkurenčné prostredie s nariadeniami podporujúcimi výskum a inováciu a podporné finančné trhy.

Štátna pomoc však taktiež naruša hospodársku súťaž, a silná hospodárska súťaž je zároveň rozhodujúcim faktorom pre stimuláciu investícií do VaVal riadenú trhom. Návrh opatrení štátnej pomoci sa preto musí urobiť starostlivo s cieľom obmedziť narušenia. Štátna pomoc sa inak môže stať kontra-produktívnou a znížiť celkovú úroveň VaVal a hospodársky rast.

Hlavnou obavou pri pomoci na VaVal pre podniky je, že sa dynamické stimuly pre investície konkurenčných podnikov narušia a možno aj znížia. Keď podnik dostane pomoc, zvyčajne to posilní jeho trhové postavenie a zníži návratnosť investícií ostatných podnikov. Ak je zníženie značné, je možné, že konkurenti obmedzia svoju činnosť v oblasti VaVal. Navyše, ak pomoc predstavuje len mierne obmedzenie rozpočtu príjemcu, môže tiež znížiť motiváciu príjemcu inovovať. Pomoc môže okrem toho podporiť nevykonné podniky alebo príjmom umožniť zvýšiť využívanie vylučovacích postupov alebo trhovej sily.

1.3. Test vyváženej pomoci na výskum, vývoj a inováciu a jeho uplatňovanie

1.3.1. Akčný plán štátnej pomoci: menšia a lepšie zacielená pomoc, test vyváženej pomoci na hodnotenie pomoci

V akčnom pláne štátnej pomoci⁽⁷⁾ Komisia oznámila, že „s cieľom čo najlepšie prispieť k opätovnému naštartovaniu lisabonskej stratégie hospodárskeho rastu a zamestnanosti Komisia bude tam, kde to je potrebné, posilňovať svoj ekonomický prístup k analýze štátnej pomoci. Ekonomický prístup je nástrojom na lepšie zameranie a zacielenie štátnej pomoci na ciele opätovne naštartovanej lisabonskej stratégie.“

Komisia pri hodnotení, či opatrenie pomoci možno považovať za zlučiteľné so spoločným trhom, porovná pozitívny vplyv opatrenia pomoci na dosiahnutie cieľa spoločného záujmu

⁽⁶⁾ Vráťane: univerzitného vzdelávania, výskumných programov a verejných výskumných zariadení, pravidiel pre práva duševného vlastníctva podporujúcich inováciu, atraktívnych rámcových podmienok pre podniky na vykonávanie VaVal.

⁽⁷⁾ Akčný plán štátnej pomoci (poznámka pod čiarou 5), ods. 21.

s možným negatívnym vedľajším vplyvom narušenia obchodu a hospodárskej súťaže. Akčným plánom štátnej pomoci sa na základe súčasnej praxe formalizovalo toto porovnanie pod pojmom „test vyváženej pomoci“⁽⁸⁾. Vykonáva sa v troch krokoch pri rozhodovaní o schválení opatrenia štátnej pomoci: prvé dva kroky sa zameriavajú na pozitívny vplyv štátnej pomoci a tretí na negatívny vplyv a výsledné porovnanie pozitívneho a negatívneho vplyvu:

1. Zameriava sa opatrenie pomoci na vhodne stanovený cieľ spoločného záujmu? (napr.: rast, zamestnanosť, súdržnosť, životné prostredie)
2. Navrhla sa pomoc tak, aby splnila cieľ spoločného záujmu, t. j. zameriava sa navrhnutá pomoc na zlyhanie trhu alebo iný cieľ?
  - i) Je štátna pomoc vhodným politickým nástrojom?
  - ii) Má motivačný účinok, t. j. zmení pomoc správanie firiem?
  - iii) Je opatrenie pomoci primerané, t. j. mohla by sa rovnaká zmena v správaní dosiahnuť aj pri menšej pomoci?
3. Sú narušenia hospodárskej súťaže a vplyv na obchod obmedzené a celková bilancia je tak pozitívna?

Tento test vyváženej pomoci možno uplatniť pri navrhovaní pravidiel štátnej pomoci, ako aj pri hodnotení prípadov.

Podľa nariadenia o skupinových výnimkách je štátna pomoc zlučiteľná, ak sa splnia stanovené podmienky. To isté sa zvyčajne uplatňuje pri väčšine prípadov upravených týmto rámcem. Komisia však pri individuálnych opatreniach pomoci, ktoré môžu spôsobiť veľké narušenia z dôvodu vysokých súm pomoci, vykoná celkové hodnotenie pozitívneho a negatívneho vplyvu pomoci založené na princípe proporcionality.

1.3.2. Cieľ spoločného záujmu, ktorý rieši tento rámec

Tento rámec rieši cieľ spoločného záujmu spočívajúci v podpore výskumu, vývoja a inovácie. Jeho zámerom je podporiť hospodársku účinnosť riešením presne definovaných zlyhaní trhu, ktoré bránia hospodárstvu v Spoločenstve dosiahnuť optimálnu úroveň VaVal.

⁽⁸⁾ Porovnaj Akčný plán štátnej pomoci (poznámka pod čiarou 5), ods. 11 a 20, podrobnejšie rozpracovaný už v oznámení o inovácií, KOM(2005) 436 v konečnom znení z 21. septembra 2005.

S cieľom vytvoriť pravidlá, ktorými sa zaistí dosiahnutie tohto cieľa opatrením pomoci, je predovšetkým potrebné určiť zlyhania trhu, ktoré bránia VaVal. VaVal sa realizujú prostredníctvom súboru činností, ktoré sa vykonávajú ako predchádzajúce etapy množstva trhov s výrobkami a ktoré využívajú dostupné kapacity VaVal na vývoj nových alebo zlepšených výrobkov⁽⁹⁾ a postupov na týchto trhoch s výrobkami, čím podporujú rast hospodárstva. Vzhľadom na dostupné kapacity VaVal však môžu zlyhania trhu brániť dosiahnutiu optimálneho výstupu na trhu a viesť k neefektívnemu výsledku z týchto dôvodov:

- **Pozitívne externality/prelievanie poznatkov:** VaVal často vytvárajú prospech pre spoločnosť formou prelievania poznatkov. Ak sa to ponechá iba na trh, množstvo projektov však môže mať zo súkromného hľadiska nelákavú mieru návratnosti, aj keby boli projekty prínosom pre spoločnosť, pretože podniky snažiac sa o zisk pri rozhodovaní o tom, v akej miere by sa mali zaoberať VaVal, nedbajú na vonkajšie vplyvy svojich činností. Projekty spoločného záujmu nemožno teda realizovať, ak nezaiahne vláda.
- **Verejné statky/prelievanie poznatkov:** Pri tvorbe všeobecných poznatkov, ako pri základnom výskume, nemožno ostatným zabrániť využívať poznatky (verejné statky), hoci určité poznatky týkajúce sa výroby možno chrániť, napr. pomocou patentov, ktoré umožňujú vynálezcom pri jeho vynáleze vyššiu návratnosť. S cieľom nájsť vhodnú stratégiu podpory VaVal je dôležité rozlišovať tvorbu všeobecných poznatkov a poznatkov, ktoré možno chrániť. Podniky majú sklon parazitovať na všeobecných poznatkoch vytvorených inými, na základe čoho nie sú ochotné vytvárať si vlastné poznatky. V skutočnosti trh môže byť nielen neefektívny, ale vôbec nemusí existovať. Keby sa tvorili všeobecnejšie poznatky, mohla by mať prospech z prelievania poznatkov v hospodárstve celá spoločnosť. Na tento účel by vlády museli podporovať vytváranie poznatkov v podnikoch. V prípade základného výskumu by prípadne museli v plnej miere financovať úsilie spoločnosti zamerané na realizáciu základného výskumu.
- **Neúplné a asymetrické informácie:** VaVal charakterizuje vysoký stupeň rizika a neistoty. Z dôvodu neúplných a/alebo asymetrických informácií môžu byť súkromní investori neochotní financovať hodnotné projekty, vysoko-kvalifikovaní zamestnanci nemusia vedieť o možnostiach nábora v inovačných podnikoch. V dôsledku toho môže byť rozdelenie ľudských zdrojov a finančných zdrojov na týchto trhoch neprimerané a projekty hodnotné pre hospodárstvo sa nemusia realizovať.
- **Zlyhanie koordinácie a siete:** Môže sa narušiť schopnosť podnikov navzájom sa koordinovať alebo aspoň spoločne pôsobiť a uskutočňovať VaVal. Problémy môžu vznikáť z rôznych príčin, vrátane ťažkostí s koordináciou VaV a s hľadaním vhodných partnerov.

1.3.3. *Vhodný nástroj*

Je dôležité mať na mysli, že môžu existovať iné, lepšie nástroje na zvýšenie úrovne VaVal v hospodárstve napr. regulácia, zvýšenie financovania univerzít, všeobecné daňové opatrenia v prospech VaVal⁽¹⁰⁾. Vhodnosť politického nástroja v danej situácii sa zvyčajne spája s hlavnými príčinami problému. Odbúranie trhových prekážok môže byť vhodnejšie ako štátna pomoc na vyriešenie problémov prístupu nového účastníka k výsledkom VaVal. Zvýšené investovanie do univerzít môže byť vhodnejšie na vysporiadanie sa s nedostatkom kvalifikovaných pracovníkov vo VaVal ako poskytnutie štátnej pomoci na projekty v tejto oblasti. Členské štáty by preto mali vybrať štátnu pomoc, ak je na základe problému, ktorý sa snažia riešiť, vhodným nástrojom. To znamená, že je nevyhnutné jasne určiť zlyhania trhu, na ktoré chcú zamerať opatrenie pomoci.

1.3.4. *Motivačný účinok a nevyhnutnosť pomoci*

Štátna pomoc na VaVal musí viesť k zmene správania sa príjemcu pomoci, ktorá sa prejaví zvýšením úrovne činnosti a projektov v oblasti VaVal alebo realizáciou činností, ktoré by sa inak nerealizovali alebo by sa realizovali v menšom rozsahu. Komisia sa domnieva, že v dôsledku pomoci by činnosť v oblasti VaVal mala vzrásť z hľadiska objemu, rozsahu, vynaložených prostriedkov alebo rýchlosti. Motivačný účinok sa určuje analýzou protichodných situácií porovnaním úrovne plánovanej činnosti bez pomoci a s pomocou. Členské štáty musia jasne preukázať, ako plánujú zabezpečiť prítomnosť motivačného účinku.

1.3.5. *Proporcionálna pomoc*

Pomoc sa považuje za proporcionálnu, iba ak sa rovnaký výsledok nedal dosiahnuť menej narušajúcim opatrením pomoci. Predovšetkým sa musí výška a intenzita pomoci obmedziť na minimum, ktoré je nevyhnutné na uskutočnenie podporovanej činnosti v oblasti VaVal.

1.3.6. *Negatívny vplyv pomoci na VaVal sa musí obmedziť tak, aby celková bilancia bola pozitívna*

Možné narušenia hospodárskej súťaže, ktoré vyplývajú zo štátnej pomoci na VaVal, možno zatriediť takto:

- narušenie dynamických stimulov podnikov a vytlačanie,
- podpora neefektívnej výroby,

⁽¹⁰⁾ Pozri Oznámenie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci pri opatreniach týkajúcich sa priameho zdaňovania podnikov; Ú. v. ES C 384, 10.12.1998, s. 3.

⁽⁹⁾ Vrátane služieb.

- vylučovacie postupy a nárast trhovej sily,
- ovplyvnenie umiestnenia hospodárskych činností v členských štátoch,
- ovplyvnenie obchodných tokov v rámci vnútorného trhu.

Negatívny vplyv je zvyčajne vyšší pri vyšších sumách pomoci a pri pomoci poskytnutej na činnosti, ktoré súvisia s komercIALIZÁCIU výrobku alebo služby. Intenzity pomoci by preto mali byť vo všeobecnosti nižšie pri činnostiach spojených s vývojom a inováciou ako pri činnostiach spojených s výskumom. Pri vymedzení oprávnených nákladov je okrem toho dôležité zabezpečiť, aby náklady, ktoré možno považovať za náklady na bežné činnosti spoločnosti, neboli oprávnené na pomoc. Vlastnosti príjemcu a príslušných trhov taktiež ovplyvňujú úroveň narušenia. Tieto hľadiská sa podrobnejšie zohľadnia pri prípadoch, ktoré podliehajú podrobnému hodnoteniu.

1.4. Implementácia testu vyvážení: právne predpoklady a potreba podrobnejšieho posúdenia

Tento rámec sa bude používať na posudzovanie pomoci na výskum, vývoj a inováciu, ktorá sa oznámi Komisii. Komisia posúdi zlučiteľnosť na základe testu vyvážení uvedeného v kapitole 1. V súlade s tým sa opatrenie schváli, iba ak posúdenie každého prvku na základe testu vyvážení bude viesť k celkovému kladnému hodnoteniu. Posudzovanie Komisie sa však môže líšiť, pokiaľ ide o spôsob, akým sa hodnotenie uskutočňuje, pretože v každom prípade môže ísť o iné riziká pre hospodársku súťaž a obchod spojené s určitými typmi opatrení. Bez toho, aby boli dotknuté články 4 až 7 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES⁽¹⁾, Komisia uplatňuje na tento druh oznámeného opatrenia štátnej pomoci rozdielne právne predpoklady.

Všetka oznámená pomoc sa bude posudzovať najprv podľa ustanovení v kapitole 5. V kapitole 5 Komisia uviedla rad opatrení, pri ktorých *a priori* predpokladá, že štátna pomoc na ne zacielená vyrieši špecifické zlyhania trhu brzdiace VaVal. Komisia navyše vypracovala súbor podmienok a parametrov, ktorých cieľom je zabezpečiť, aby štátna pomoc na ne zacielená skutočne predstavovala motivačný účinok, bola proporcionálna a mala na hospodársku súťaž a obchod obmedzený negatívny účinok. V kapitole 5 sa teda uvádzajú parametre vzťahujúce sa na podporovanú činnosť, intenzity pomoci a podmienky týkajúce sa zlučiteľnosti. V zásade môžu byť na základe tohto rámca zlučiteľné podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES iba opatrenia, ktoré spĺňajú kritériá uvedené v kapitole 5.

V kapitole 6 Komisia konkrétnejšie predstavuje, ako bude posudzovať nevyhnutnosť a motivačný účinok pomoci.

V kapitole 7 Komisia podrobnejšie predstavuje, v ktorých prípadoch a ako bude podrobné posudzovanie uskutočňovať.

Predstavuje to rôzne úrovne hodnotenia, ktoré sa podrobnejšie opisujú ďalej. Pri prvej úrovni je Komisia toho názoru, že je v zásade dostatočné, že príslušné opatrenia sú v súlade s podmienkami opísanými v kapitole 5, za predpokladu, že sú splnené podmienky v kapitole 6 týkajúce sa predpokladaného motivačného účinku. Komisia sa domnieva, že pri všetkých ostatných opatreniach je potrebné dodatočné preskúmanie z dôvodu vyššieho rizika pre hospodársku súťaž a obchod spôsobeného buď danou činnosťou, výškou pomoci alebo typom príjemcu. Toto dodatočné preskúmanie bude celkovo pozostávať z ďalšej a podrobnejšej vecnej analýzy prípadu v súlade s ustanoveniami uvedenými v kapitole 6, pokiaľ ide o nevyhnutnosť a motivačný účinok, alebo v kapitole 7, pokiaľ ide o posúdenie pomoci prekračujúcej prahovú hodnotu stanovenú v oddiele 7.1 tohto rámca. Komisia môže na základe tohto dodatočného preskúmania pomoc schváliť, vyhlásiť ju za nezlučiteľnú so spoločným trhom, alebo takisto prijať rozhodnutie o jej zlučiteľnosti so spoločným trhom podmienené splnením určitých podmienok.

Po prvé, Komisia sa domnieva, že pri určitých opatreniach pomoci bude splnenie ustanovení uvedených v kapitolách 5 a 6 celkovo dostačujúce na zabezpečenie zlučiteľnosti, pretože sa predpokladá, že pri takomto opatrení by bol výsledok uplatnenia testu vyvážení kladný. Či opatrenie patrí do tejto kategórie, závisí od typu príjemcu, podporovanej činnosti a výšky poskytnutej pomoci. Komisia sa domnieva, že za zlučiteľné na základe kapitoly 5 a 6 budú vyhlásené tieto opatrenia, a to i) po splnení všetkých podmienok a parametrov uvedených v kapitole 5, a ii) ak sa pomoc poskytne až po predložení žiadosti na národných orgánoch:

- pomoc na projekt a štúdie realizovateľnosti, pri ktorých je príjmom pomoci MSP a výška pomoci je menej ako 7,5 milióna EUR na MSP a na projekt (pomoc na projekt plus pomoc na štúdiu realizovateľnosti),
- pomoc na náklady súvisiace s právami priemyselného vlastníctva pre MSP,
- pomoc pre mladé inovačné podniky,
- pomoc na poradenské služby v oblasti inovácie, pomoc na podporné služby v oblasti inovácie,
- pomoc na prenájom vysokokvalifikovaných pracovníkov.

Pri prv uvedených opatreniach sa v kapitole 6 objasňuje, že prítomnosť motivačného účinku sa predpokladá, ak je splnená podmienka uvedená v bode ii).

Po druhé, pri oznámenej pomoci, ktorá je **pod** prahovými hodnotami stanovenými v oddiele 7.1. tohto rámca dodatočné posúdenie spočíva v preukázaní motivačného účinku a nevyhnutnosti, ako je stanovené v kapitole 6. Takéto opatrenia sa teda vyhlasujú za zlučiteľné na základe kapitoly 5 a kapitoly 6, iba ak i) spĺňajú všetky podmienky a parametre uvedené v kapitole 5

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1.

a ii) ak bol preukázaný motivačný účinok a nevyhnutnosť v súlade s kapitolou 6.

Po tretie, pri oznámení pomoci **nad** prahovými hodnotami stanovenými v oddiele 7.1. tohto rámca dodatočné posúdenie spočíva v podrobnom zhodnotení podľa kapitoly 7. Tieto opatrenia sa teda vyhlásia za zlučiteľné na základe kapitol 5, 6 a 7, iba ak i) spĺňajú všetky podmienky a parametre uvedené v kapitole 5 a ii) ak je výsledkom testu vyváženia podľa kapitoly 7 celkové kladné hodnotenie.

1.5. Motivácia na vykonávanie konkrétnych opatrení, ktoré patria do tohto rámca

Komisia pri uplatnení týchto kritérií na VaVal určila súbor opatrení, pri ktorých môže byť štátna pomoc za špecifických podmienok zlučiteľná s článkom 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES.

Pomoc na projekty základného a priemyselného výskumu a experimentálneho vývoja sa zameriava najmä na zlyhanie trhu spojené s pozitívnymi externalitami (prelievanie poznatkov), vrátane verejných statkov. Komisia považuje za užitočné zachovať rôzne kategórie činností VaVal bez ohľadu na skutočnosť, že činnosti môžu sledovať skôr interaktívny ako lineárny model inovácie. Rozdielne intenzity pomoci odrážajú rôzny rozsah zlyhaní trhu a blízkosť činnosti ku komercializácii. Navyše v porovnaní s predošlými pravidlami štátnej pomoci v tejto oblasti sa niektoré inovačné činnosti začlenili do experimentálneho vývoja. Okrem toho sa zjednodušil systém bonusov. V dôsledku očakávaného väčšieho vplyvu zlyhaní trhu a očakávaných vyšších pozitívnych externalít sa bonusy javia oprávnenými pre MSP, spoluprácu medzi MSP a spoluprácu s nimi, cezhraničnú spoluprácu, ako aj verejno-súkromné partnerstvá (spolupráca podnikov s verejnými výskumnými organizáciami).

Pomoc na štúdie technickej realizovateľnosti týkajúce sa projektov v oblasti VaVal sa zameriava na prekonanie zlyhanie trhu spojeného s neúplnými a asymetrickými informáciami. Tieto štúdie sa považujú za viac vzdialené trhu ako samotný projekt, a preto možno uplatniť pomerne vysokú intenzitu pomoci.

Pomoc na náklady súvisiace s právami priemyselného vlastníctva pre MSP sa zameriava na zlyhanie trhu súvisiace s pozitívnymi externalitami (prelievanie poznatkov). Jej cieľom je zvýšiť možnosti MSP získať dostatočne primerané výnosy, čím ich viac stimuluje realizovať VaVal.

Pomoc pre mladé inovačné podniky sa zaviedla s cieľom potlačiť zlyhanie trhu spojené s neúplnými a asymetrickými informáciami, ktoré tieto podniky poškodzujú v obzvlášť vysokej miere a poškodzujú ich schopnosť získať vhodné financovanie na inovačné projekty.

Pomoc na inováciu procesu a organizácie v službách sa zameriava na zlyhanie trhu spojené s neúplnými informáciami a pozitívnymi externalitami. Jej úlohou je riešiť problém spočívajúci v tom, že inovácia činností v službách sa nemusí zhodovať s kategóriami VaV. Inovácia činností v službách často vyplýva skôr zo spolupôsobenia so zákazníkmi a konfrontácie s trhom ako z využívania a uplatňovania existujúcich vedeckých, technických alebo obchodných vedomostí. Inovácia činností v službách má

často tendenciu zakladať sa skôr na nových postupoch a organizácii ako na technickom rozvoji. V tomto zmysle pomoc na projekty VaV riadne nepokrýva inováciu procesu a organizácie v službách a táto si na riešenie zlyhaní trhu, ktoré ju brzdia, vyžaduje doplnkové špecifické opatrenie pomoci.

Pomoc na poradenské služby a inovačné podporné služby poskytované sprostredkovateľmi v oblasti inovácie sa zameriava na zlyhanie trhu spojené s nedostatočným rozšírením informácií, externalitami a nedostatočnou koordináciou. Štátna pomoc je vhodným riešením s cieľom zmeniť motiváciu MSP kupovať takéto služby a zvyšovať ponuku a dopyt po službách poskytovaných sprostredkovateľmi v oblasti inovácie.

Pomoc na prenájom vysokoškolených pracovníkov sa zameriava na zlyhanie trhu súvisiace s neúplnými informáciami na trhu práce v Spoločenstve. Vyššiu pravdepodobnosť najat' vysokoškolených pracovníkov majú v Spoločenstve veľké podniky, lebo títo pracovníci majú sklon vnímať, že veľké podniky im ponúknu lepšie pracovné podmienky, istejšiu a atraktívnejšiu kariéru. MSP by naopak mohli ťažiť z prenosu významných poznatkov a z nárastu inovačných schopností, ak by boli schopné najat' vysokoškolených pracovníkov na vykonanie činností v oblasti VaVal. Vytvorenie prepojenia medzi veľkými podnikmi alebo univerzitami a MSP môže tiež prispieť k odstráneniu koordinačných zlyhaní trhu a podporiť vytváranie zoskupení.

Pomoc pre inovačné zoskupenia sa zameriava na prekonanie zlyhaní trhu spojených s problémami koordinácie, ktoré bránia rozvoju zoskupení alebo obmedzujú vzájomné pôsobenie a toky poznatkov v rámci zoskupení. Štátna pomoc by mohla prispieť k vyriešeniu tohto problému dvoma spôsobmi: po prvé, podporou investícií do otvorených a zdieľaných infraštruktúr pre inovačné zoskupenia a po druhé, podporou oživenia zoskupení, aby sa zvýšila spolupráca, vytváranie sietí a vzdelávanie.

2. ROZSAH PÔSOBNOSTI A VYMEDZENIE POJMOV

2.1. Rozsah pôsobnosti rámca

Tento rámec sa uplatňuje na štátnu pomoc pre výskum, vývoj a inovácie. Bude sa uplatňovať v súlade s ostatnými politikami Spoločenstva v oblasti štátnej pomoci, inými ustanoveniami zmlúv zakladajúcich európske spoločenstvá a právnych predpisov prijatých na základe týchto zmlúv.

Podľa všeobecných zásad zmluvy štátnu pomoc nemožno schváliť, ak je opatrenie pomoci diskriminačné v rozsahu, ktorý nie je odôvodnený charakterom štátnej pomoci. Pokiaľ ide o VaVal, malo by sa osobitne zdôrazniť, že Komisia neschválí opatrenie pomoci, ktoré vylučuje možnosť využitia výsledkov VaVal v ostatných členských štátoch.

Verejné orgány môžu objednať VaV u spoločností alebo od nich kúpiť výsledky VaV. Ak sa takýto VaV nezabezpečí za trhovú cenu, ide zvyčajne o štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. Na druhej strane, ak sa tieto zmluvy uzatvárajú na

základe trhových podmienok, čoho prejavom môže byť uskutočnenie výberového konania v súlade s platnými smernicami o verejnom obstarávaní, predovšetkým smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb⁽¹²⁾ a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby⁽¹³⁾, Komisia sa bude zvyčajne domnievať, že sa nejedná o štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

Tento rámec sa uplatňuje pri pomoci na podporu výskumu, vývoja a inovácie vo všetkých sektoroch upravených Zmluvou o ES. Uplatňuje sa aj na tie sektory, na ktoré sa vzťahujú osobitné pravidlá Spoločenstva pre štátnu pomoc, ak tieto pravidlá neustanovujú inak⁽¹⁴⁾.

Je potrebné pripomenúť, že tento rámec sa uplatňuje na štátnu pomoc na VaVaI v environmentálnej oblasti⁽¹⁵⁾, keďže existuje veľa prípadov súčinnosti medzi inováciou kvality a výkonom a inováciou na optimalizáciu využitia energie, odpadu a bezpečnosti, ktoré možno využiť.

Po nadobudnutí účinnosti nariadenia Komisie (ES) č. 364/2004 z 25. februára 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 70/2001 vzhľadom na rozšírenie jeho pôsobnosti na pomoc na výskum a vývoj⁽¹⁶⁾ sa za podmienok stanovených v nariadení Komisie (ES) č. 70/2001 z 12. januára 2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy ES na štátnu pomoc malým a stredným podnikom⁽¹⁷⁾ na pomoc na výskum a vývoj pre MSP nevzťahuje požiadavka oznámenia. Členské štáty sa však môžu rozhodnúť túto pomoc oznámiť. Ak sa tak rozhodnú urobiť, tento rámec sa bude naďalej používať pri hodnotení takejto oznámenej pomoci.

Hoci personálne náklady sú oprávnené v niektorých opatreniach patriacich do tohto rámca a zaviedlo sa opatrenie pomoci na prenájom vysokokvalifikovaných pracovníkov, všeobecná pomoc na zamestnanosť a vzdelávanie výskumníkov naďalej patrí pod osobitné nástroje štátnej pomoci na zamestnanosť a vzdelávanie, v súčasnosti nariadenie Komisie (ES) č. 68/2001 z 12. januára

⁽¹²⁾ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 1.

⁽¹³⁾ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114

⁽¹⁴⁾ Napríklad článok 3 nariadenia Rady č. 1107/70 zo 4. júna 1970 o poskytnutí pomoci pre železničnú, cestnú a vnútrozemskú vodnú dopravu stanovuje osobitné pravidlá zlučiteľnosti štátnej pomoci na výskum a vývoj v sektore železničnej, cestnej a vnútrozemskej vodnej dopravy.

⁽¹⁵⁾ Pozri súčasné usmernenia Spoločenstva pre štátnu pomoc na ochranu životného prostredia, Ú. v. ES C 37, 3.2.2001, s. 3, bod 7. V súvislosti s prehodnotením usmernení na ochranu životného prostredia Komisia zváži možnosť začleniť nové opatrenia, ktoré sa môžu vzťahovať aj na ekologické inovácie.

⁽¹⁶⁾ Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2004, s. 22.

⁽¹⁷⁾ Ú. v. ES L 10, 13.1.2001, s. 33. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 364/2004.

2001 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na pomoc vzdelávaniu⁽¹⁸⁾ a nariadenie Komisie (ES) č. 2204/2002 z 12. decembra 2002 o uplatňovaní článkov 87 a 88 Zmluvy o ES na štátnu pomoc na zamestnanosť⁽¹⁹⁾.

Pomoc na výskum, vývoj a inováciu pre podniky v ťažkostiach v zmysle Usmernení Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach⁽²⁰⁾ je vylúčená z rozsahu uplatňovania tohto rámca.

2.2. Vymedzenie pojmov

Na účely tohto rámca sa uplatňujú tieto definície:

- a) „**malé a stredné podniky**“ alebo „MSP“, „**malé podniky**“ a „**stredné podniky**“ znamenajú takéto podniky v zmysle nariadenia (ES) č. 70/2001 alebo akéhokoľvek nariadenia, ktoré toto nariadenie nahrádza;
- b) „**veľké podniky**“ sú podniky, na ktoré sa nevzťahuje definícia malých a stredných podnikov;
- c) „**intenzita pomoci**“ je hrubá suma pomoci vyjadrená ako percento oprávnených nákladov projektu. Všetky použité číselné údaje sa uvádzajú pred odpočítaním dane alebo iných poplatkov. Ak sa poskytne pomoc v inej forme ako grant, suma pomoci je grantovým ekvivalentom pomoci. Pomoc splatná v niekoľkých splátkach sa diskontuje na svoju hodnotu v okamihu poskytnutia. Úrokovou sadzbou, ktorá sa má použiť na diskontné účely a na výpočet výšky pomoci pri zvýhodnenej pôžičke, je referenčná sadzba uplatňovaná v čase grantu. Intenzita pomoci sa vypočítava na prijímateľa;
- d) „**výskumná organizácia**“ znamená subjekt, ako je univerzita alebo výskumný ústav, nezávisle od jeho právneho statusu (zriadený podľa verejného alebo súkromného práva) alebo spôsobu jeho financovania, ktorého hlavným cieľom je realizácia základného výskumu, priemyselného výskumu alebo experimentálneho vývoja a rozšírenie ich výsledkov formou výučby, publikovania alebo prenosu technológie. Všetky zisky sa reinvestujú do týchto činností, rozšírenia ich výsledkov alebo výučby. Podniky, ktoré môžu mať vplyv na takýto subjekt, napr. v postavení akcionárov alebo členov, nemajú prednostný prístup k jeho výskumným kapacitám alebo ním dosiahnutým výsledkom výskumu;
- e) „**základný výskum**“ predstavuje experimentálnu alebo teoretickú prácu vykonávanú najmä na získanie nových poznatkov o podstatných základoch javov a pozorovateľných skutočnostiach bez plánovaného priameho uplatnenia alebo použitia v praxi;

⁽¹⁸⁾ Ú. v. ES L 10, 13.1.2001, s. 20. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 363/2004 (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2004, s. 20).

⁽¹⁹⁾ Ú. v. ES L 337, 13.12.2002, s. 3.

⁽²⁰⁾ V súčasnosti: Ú. v. EÚ C 244, 1.10.2004, s. 2.

- f) **„priemyselný výskum“** predstavuje plánované výskumné alebo hodnotiace skúmanie zamerané na získanie nových poznatkov a zručností pre vývoj nových výrobkov, postupov alebo služieb alebo na dosiahnutie významného zlepšenia existujúcich výrobkov, postupov alebo služieb. Zahŕňa vytvorenie súčastí zložitých systémov, ktoré sú potrebné na priemyselný výskum, najmä na schválenie generickej technológie, s výnimkou prototypov, na ktoré sa vzťahuje písm. g);
- g) **„experimentálny vývoj“** predstavuje získavanie, kombinovanie, formovanie a používanie existujúcich vedeckých, technologických, obchodných a iných náležitých poznatkov a zručností na účely výrobných plánov a zostáv alebo návrhov nových, zmenených alebo zlepšených výrobkov, postupov alebo služieb. To môže zahŕňať napr. aj ostatné činnosti zamerané na koncepčné návrhy, plánovanie a dokumentáciu nových výrobkov, postupov a služieb. Činnosti môžu zahŕňať návrhy, nákresy, plány a ostatnú dokumentáciu za predpokladu, že nie sú určené na komerčné použitie.
- Zahrnutý je aj vývoj prototypov a pilotných projektov, ktoré sa môžu použiť na komerčné účely, ak je prototyp bezpodmienečne konečným komerčným výrobkom a jeho výroba je príliš drahá na to, aby sa použil iba na účely predvádzania alebo schválenia. V prípade následného komerčného použitia demonštračných alebo pilotných projektov sa musia všetky príjmy z takéhoto použitia odpočítavať od oprávnených nákladov.
- Skúšobná výroba a testovanie výrobkov, postupov a služieb sú tiež oprávnené za predpokladu, že sa nemôžu použiť alebo upraviť na použitie v priemyselných aplikáciách alebo na komerčné účely.
- Experimentálny vývoj nezahŕňa bežné alebo pravidelné úpravy výrobkov, výrobných liniek, výrobných postupov, existujúcich služieb a ostatných prebiehajúcich operácií, ani ak by takéto úpravy predstavovali zlepšenia;
- h) **„návrtný preddavok“** znamená pôžičku na projekt, ktorá sa poskytne v jednej alebo viacerých splátkach a ktorej podmienky splácania závisia od výsledku projektu VaVal;
- i) **„inovácia procesu“** ⁽²¹⁾ znamená zavedenie nového alebo výrazne lepšieho výrobného postupu alebo distribučnej metódy (vrátane podstatných zmien techniky, zariadenia a/alebo softvéru). Menšie zmeny alebo zlepšenia, nárast výrobných kapacít alebo kapacít služieb pridaním výrobných alebo logistických systémov, ktoré sa veľmi podobajú tým, ktoré sa už používajú, pozastavenie používania postupu, jednoduchá výmena alebo rozšírenie zariadenia, zmeny vyplývajúce iba zo zmien výrobných cien, úprava, pravidelné sezónne a iné cyklické zmeny, obchodovanie s novými alebo výrazne lepšími výrobkami sa nepovažujú za inovácie;
- j) **„organizačná inovácia“** ⁽²²⁾ je zavedenie nového spôsobu organizácie do podnikateľskej praxe podniku, organizácie pracoviska alebo vonkajších vzťahov. Zmeny v obchodnej praxi, organizácii pracoviska alebo vonkajších vzťahov, ktoré sa zakladajú na spôsoboch organizácie už používaných v podniku, zmeny stratégie riadenia, zlúčenia podnikov a akvizície, pozastavenie používania postupu, jednoduchá výmena alebo rozšírenie zariadení, zmeny vyplývajúce iba zo zmien výrobných cien, úprava, pravidelné sezónne a iné cyklické zmeny, obchodovanie s novými alebo výrazne lepšími výrobkami sa nepovažujú za inovácie;
- k) **„vysokokvalifikovaní pracovníci“** sú výskumníci, technici, dizajnéri a marketingoví manažéri s terciálnym vzdelaním a minimálne 5 rokmi praxe v príslušnom odbore. Doktorandské štúdium sa môže považovať za príslušnú profesionálnu prax;
- l) **„pridelenie“** znamená dočasné zamestnanie pracovníka príjmom na určitú dobu, po uplynutí ktorej má pracovník právo vrátiť sa k svojmu predchádzajúcemu zamestnávateľovi;
- m) **„inovačné zoskupenia“** znamenajú zoskupenia nezávislých podnikov – inovačných začínajúcich, malých, stredných a veľkých podnikov, ako aj výskumných organizácií, ktoré pôsobia v konkrétnom sektore a regióne a zameriavajú sa na stimuláciu inovačnej činnosti podporou silného spolupôsobenia, spoločným využívaním zariadení a výmenou poznatkov a odborných znalostí a efektívnym prispievaním k prenosu technológií, vytváraniu sietí a šíreniu informácií medzi podnikmi v zoskupení. Členský štát by sa mal, pokiaľ možno, snažiť o vytvorenie vhodnej rovnováhy medzi MSP a veľkými podnikmi v zoskupení, aby sa dosiahla určitá kritická miera, najmä prostredníctvom špecializácie v určitej oblasti VaVal a zohľadňovaním existujúcich zoskupení v členskom štáte a na úrovni Spoločenstva.

3. ŠTÁTNA POMOC V ZMYSLE ČLÁNKU 87 ODS. 1 ZMLUVY O ES

Celkovo sa za štátnu pomoc považuje každé financovanie, ktoré spĺňa kritériá článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. Ďalej sa pre poskytnutie ďalšieho usmernenia zvažujú typické situácie, ktoré vznikajú v oblasti výskumu, vývoja a inovačných činností.

3.1. Výskumné organizácie a sprostredkovatelia v oblasti výskumu ako príjemcovia štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES

Otázka, či sú výskumné organizácie príjemcami štátnej pomoci, sa musí zodpovedať v súlade so všeobecnými zásadami poskytovania štátnej pomoci.

⁽²¹⁾ Porovnaj definíciu v príručke z Oslo, Usmernenia pre zhromažďovanie a výklad údajov o inovácii, 3. vydanie, Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, 2005, strana 49.

⁽²²⁾ Porovnaj definíciu v príručke z Oslo, strana 51.

V súlade s článkom 87 ods. 1 Zmluvy o ES a judikatúrou Súdneho dvora sa verejné financovanie činností výskumných organizácií VaVaI považuje za štátnu pomoc, ak sú splnené všetky podmienky článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. V súlade s judikatúrou to vyžaduje okrem iného, aby výskumná organizácia spĺňala podmienky podniku v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. Nezávisí to od jej právneho statusu (zriadená podľa verejného alebo súkromného práva) alebo hospodárskej povahy (t. j. zisková alebo nie). Pre splnenie podmienok podniku je rozhodujúce, či výskumná organizácia vykonáva hospodársku činnosť, ktorá spočíva v poskytovaní tovaru a/alebo služieb na danom trhu⁽²³⁾. Podľa toho akékoľvek verejné financovanie hospodárskych činností patrí pod článok 87 ods. 1 Zmluvy o ES, pokiaľ sú splnené všetky ostatné podmienky.

3.1.1. Verejné financovanie neehospodárskych činností

V prípade, že ten istý subjekt vykonáva činnosti hospodárskej i neehospodárskej povahy, s cieľom zabrániť krížovej dotácii hospodárskej činnosti nebude verejné financovanie neehospodárskych činností patriť pod článok 87 ods. 1 Zmluvy o ES, ak tieto dva druhy činností a ich financovanie možno jasne oddeliť⁽²⁴⁾. Dôkazom toho, že náklady boli pridelené správne, môžu byť ročné účtovné závierky univerzít a výskumných organizácií.

Komisia sa napriek tomu domnieva, že prvotné činnosti výskumných organizácií sú obvykle neehospodárskeho charakteru, najmä:

- vzdelávanie zamerané na zvýšenie počtu a kvalifikácie ľudských zdrojov,
- uskutočňovanie nezávislého VaV zameraného na získanie ďalších poznatkov a lepšie pochopenie, vrátane spoločného VaV,
- rozširovanie výsledkov výskumu.

Komisia sa okrem toho domnieva, že činnosti v oblasti prenosu technológií (licencie, tvorba vedľajších produktov alebo iné

⁽²³⁾ Rozsudok Komisia/Taliansko 118/85, [1987] Zb. s. 2599, bod 7; rozsudok Komisia/Taliansko, C-35/96 [1998] Zb. s. I-3851, CNSD, bod 36; rozsudok Wouters, C-309/99 [2002] Zb. s. I-1577, bod 46.

⁽²⁴⁾ Hospodárske činnosti zahŕňajú konkrétne výskum, ktorý sa vykonáva na základe zmluvy s priemyslom, prenájom výskumnej infraštruktúry a poradenská činnosť.

formy spravovania poznatkov, ktoré vytvorila výskumná organizácia) sú neehospodárskeho charakteru, ak majú „internú“ povahu⁽²⁵⁾ a všetky príjmy z týchto činností sa opätovne investujú do prvotných činností výskumných organizácií⁽²⁶⁾.

3.1.2. Verejné financovanie hospodárskych činností

Ak výskumné organizácie alebo iní neziskoví sprostredkovatelia v oblasti výskumu (napr. technologické centrá, inkubátory, obchodné komory) vykonávajú hospodárske činnosti, ako sú prenájom infraštruktúry, poskytovanie služieb obchodným podnikom alebo vykonávanie zmluvného výskumu, malo by sa to uskutočňovať na základe bežných trhových podmienok a verejné financovanie týchto hospodárskych činností bude predstavovať štátnu pomoc.

Ak však výskumná organizácia alebo neziskový sprostredkovateľ v oblasti inovácie môžu dokázať, že plná výška finančných prostriedkov, ktoré dostali od štátu na poskytnutie niektorých služieb, bola presunutá na konečného príjemcu, a že sprostredkovateľ nezískal žiadnu výhodu, sprostredkovateľská organizácia nemôže byť príjemcom štátnej pomoci.

Na pomoc pre konečných príjemcov sa uplatňujú zvyčajné pravidlá štátnej pomoci.

3.2. Nepriama štátna pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES pre podniky prostredníctvom verejne financovaných výskumných organizácií

Tento oddiel sa zameriava na ujasnenie podmienok, na základe ktorých podniky získajú výhodu v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES v prípadoch zmluvného výskumu vykonaného výskumnou organizáciou alebo spolupráce s výskumnou organizáciou. Pokiaľ ide o ostatné prvky článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, uplatňujú sa zvyčajné pravidlá. V súlade s príslušnou judikatúrou sa bude musieť predovšetkým zhodnotiť, či správanie výskumnej organizácie možno pripísať štátu⁽²⁷⁾.

⁽²⁵⁾ Internou povahou Komisia myslí situáciu, keď spravovanie poznatkov výskumnej organizácie(-í) riadi buď oddelenie alebo pobočka výskumnej organizácie, alebo ho riadi spoločne s inými výskumnými organizáciami. Zmluvné poskytovanie osobitných služieb tretím stranám na základe ponukových konaní neohrozuje internú povahu týchto činností.

⁽²⁶⁾ Pri všetkých ostatných typoch prenosu technológií, ktoré dostávajú štátne financie, sa Komisia na základe súčasných poznatkov nepovažuje za schopnú rozhodovať všeobecne o tom, či má financovanie takýchto činností charakter štátnej pomoci. Zdôrazňuje povinnosť členských štátov podľa článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES posudzovať v každom prípade charakter takýchto opatrení a oznamovať ich Komisii, ak sa domnievajú, že predstavujú štátnu pomoc.

⁽²⁷⁾ Porovnaj rozsudok Francúzsko/Komisia, C-482/99, [2002] Zb. s. I-4397 v otázke pripísateľnosti štátu.

3.2.1. Výskum pre podniky (Zmluvný výskum alebo výskumné služby)

Tento bod sa týka situácie, keď projekt uskutočňuje výskumná organizácia v mene podniku. Výskumná organizácia konajúca ako agent vykonáva službu pre podnik konajúci ako hlavný subjekt v situáciách, keď i) agentovi sa vypláca za jeho službu primeraná odmena a ii) podmienky tejto služby určuje hlavný subjekt. Zadávatel' bude zvyčajne vlastníkom výsledkov projektu a znáša riziko neúspechu. Keď výskumná organizácia vykonáva takúto zmluvu, štátna pomoc sa zvyčajne nepresúva na podnik prostredníctvom výskumnej organizácie, ak je splnená jedna z týchto podmienok:

1. výskumná organizácia poskytuje svoje služby za trhovú cenu, alebo
2. ak neexistuje trhová cena, výskumná organizácia poskytuje svoje služby za cenu, v ktorej v plnej miere zohľadňuje svoje náklady a primeranú maržu.

3.2.2. Spolupráca podnikov a výskumných organizácií

Pri projektoch spolupráce sa aspoň dvaja partneri zúčastňujú na návrhu projektu, prispievajú k jeho vykonávaniu a zdieľajú riziko a výstup projektu.

Komisia sa v prípade projektov spolupráce vykonávaných spoločne podnikmi a výskumnými organizáciami domnieva, že priemyselnému partnerovi sa neposkytuje žiadna nepriama štátna pomoc prostredníctvom výskumnej organizácie v dôsledku priaznivých podmienok spolupráce, ak je splnená jedna z týchto podmienok:

1. zúčastnené podniky znášajú celkové náklady projektu;
2. výsledky, ktoré nevedú k vzniku práv duševného vlastníctva, sa môžu vo veľkom rozsahu rozširovať a akékoľvek práva duševného vlastníctva k výsledkom VaVal, ktoré sú výsledkom činnosti výskumnej organizácie, sa v plnej miere pridelia ⁽²⁸⁾ výskumnej organizácii;
3. výskumná organizácia dostane od zúčastnených podnikov náhradu zodpovedajúcu trhovej cene práv duševného vlastníctva ⁽²⁹⁾, ktoré sú výsledkom činnosti výskumnej organizácie vykonanej pri realizácii projektu a ktoré sa

⁽²⁸⁾ „Pridelenie v plnej miere“ znamená, že výskumná organizácia má v plnej miere hospodársky prospech z týchto práv, ponechaním si plného práva s nimi disponovať, ide najmä o vlastnícke právo a licenčné právo. Tieto podmienky môžu byť splnené, aj keď sa organizácia rozhodne uzavrieť ďalšie zmluvy týkajúce sa týchto práv, vrátane ich licencovania spolupracujúcemu partnerovi.

⁽²⁹⁾ „Náhrada zodpovedajúca trhovej cene práv duševného vlastníctva“ sa týka náhrady za hospodársky prospech vyplývajúci z týchto práv v plnej výške. V súlade so všeobecnými zásadami štátnej pomoci a vzhľadom na ťažkosti spojené s objektívnym stanovovaním trhovej ceny práv duševného vlastníctva bude Komisia považovať túto podmienku za splnenú, ak bude výskumná organizácia ako predajca v momente uzatvárania zmluvy rokovať s cieľom získať maximálny prospech.

prevedú na zúčastnené podniky. Akýkoľvek príspevok zúčastnených podnikov k nákladom výskumnej organizácie sa od tejto náhrady odpočíta.

Ak nie je splnená žiadna z predchádzajúcich podmienok, môže sa členský štát spoliehať na individuálne posudzovanie projektu spolupráce ⁽³⁰⁾: Takisto nemusí ísť o štátnu pomoc, ak sa hodnotením zmluvnej dohody partnerov dospeje k záveru, že práva duševného vlastníctva k výsledkom VaVal, ako aj prístupové práva k výsledkom, sa prideliť rôznym partnerom spolupráce a primeraným spôsobom odrážajú ich príslušné záujmy, objem práce a finančné alebo iné príspevky k realizácii projektu. Ak nie je splnená žiadna z podmienok 1 až 3 a jednotlivé hodnotenie projektu spolupráce nevedie k záveru, že nejde o štátnu pomoc, Komisia bude považovať celkovú hodnotu príspevku výskumnej organizácie k projektu za pomoc pre podniky.

4. ZLUČITEĽNOSŤ POMOCI NA ZÁKLADE ČLÁNKU 87 ODS. 3 PÍSM. b) ZMLUVY O ES

Pomoc pre VaVal na podporu realizácie významného projektu spoločného európskeho záujmu možno považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom podľa článku 87 ods. 3 písm. b) Zmluvy o ES.

Komisia skonštatuje, že sa uplatňuje článok 87 ods. 3 písm. b) Zmluvy o ES, ak sú splnené tieto kumulatívne podmienky:

1. návrh pomoci sa týka projektu, ktorý je jasne definovaný, pokiaľ ide o podmienky jeho implementácie, vrátane účastníkov a jeho cieľov. Komisia môže za jeden projekt považovať aj skupinu projektov;
2. projekt musí byť spoločného európskeho záujmu: projekt musí prispieť konkrétnym, jasným a identifikovateľným spôsobom k záujmu Spoločenstva. Výhoda dosiahnutá cieľom projektu sa nesmie obmedziť na jeden členský štát alebo členské štáty, ktoré ho implementujú, ale sa musí rozšíriť v celom Spoločenstve. Projekt musí významne prispieť k splneniu cieľov Spoločenstva, napríklad tým, že má veľký význam pre Európsky výskumný priestor alebo je vedúcim projektom pre európsky priemysel. Skutočnosť, že projekt vykonávajú podniky v rôznych štátoch, nepostačuje. Pozitívny vplyv pomoci by sa mohol prejaviť napr. pre spoločnosť významným prelievaním poznatkov, prispením opatrenia k zlepšeniu postavenia Spoločenstva z hľadiska VaVal v medzinárodnom kontexte, vytvorením nových trhov alebo vývojom nových technológií. Prospech z pro-

⁽³⁰⁾ Týmto ustanovením sa nemení povinnosť členských štátov oznámiť niektoré opatrenia na základe článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES.

jektu by sa nemal obmedziť len na priamo dotknutý priemysel, ale jeho výsledky by mali mať širší význam a uplatnenie v hospodárstve v rámci Spoločenstva (odbytové a výrobné trhy, alternatívne využitia v iných sektoroch atď.);

3. pomoc je nevyhnutná na dosiahnutie vymedzeného cieľa spoločného záujmu a predstavuje stimul pre realizáciu projektu, pri ktorom je aj vysoký stupeň rizika. Ten možno zistiť na základe stupňa ziskovosti projektu, investovanej sumy a časového sledu peňažných tokov a štúdie realizovateľnosti, hodnotenia rizika a stanovísk odborníkov;
4. projekt má vzhľadom na svoj charakter a rozsah veľký význam: musí ísť o zmysluplný projekt, pokiaľ ide o jeho cieľ, a rozsiahly projekt, pokiaľ ide o jeho veľkosť.

Komisia bude posudzovať oznámené projekty priaznivejšie v prípade, že zahŕňajú významný vlastný príspevok príjemcu v rámci projektu. Rovnako bude priaznivejšie posudzovať projekty, do ktorých sú zapojené podniky alebo výskumné subjekty z mnohých členských štátov.

S cieľom umožniť Komisii správne hodnotenie prípadu, spoločný európsky záujem sa musí preukázať z praktického hľadiska: napríklad sa musí preukázať, že projekt umožňuje významný pokrok smerom k dosiahnutiu konkrétnych cieľov Spoločenstva.

5. ZLUČITEĽNOSŤ POMOCI NA ZÁKLADE ČLÁNKU 87 ODS. 3 PÍSM. c) ZMLUVY O ES

Štátna pomoc na výskum, vývoj a inováciu je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES, ak na základe uvedeného testu vyváženej vedie k zvýšeniu činností v oblasti VaV bez nepriaznivého ovplyvnenia obchodných podmienok v rozpore so spoločným záujmom. Komisia bude priaznivo pristupovať k oznámeniam opatrení pomoci doloženým dôkladnými hodnoteniami podobných prechádzajúcich opatrení pomoci, ktoré preukazujú motivačný účinok pomoci. Zlučiteľné na základe článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES sú tieto opatrenia.

5.1. Pomoc na projekty v oblasti VaV

Pomoc na projekty v oblasti VaV sa bude považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES, ak sa splnia podmienky stanovené v tomto oddiele.

5.1.1. Kategórie výskumu

Podporená časť výskumného projektu musí v plnej miere patriť do jednej alebo viacerých z týchto kategórií výskumu: základný výskum, priemyselný výskum; experimentálny vývoj.

Komisia bude pri klasifikácii rôznych činností vychádzať zo svojich vlastných skúseností, ako aj z konkrétnych príkladov a vysvetlení uvedených vo Frascati manuáli o meraní vedeckých a technických činností, Navrhnutý štandardný postup na realizáciu prieskumov výskumu a experimentálneho vývoja ⁽³¹⁾.

Ak projekt zahŕňa rôzne úlohy, musí sa upresniť, či každá z úloh patrí do kategórie základného výskumu, priemyselného výskumu alebo experimentálneho vývoja, alebo vôbec nepatrí do žiadnej z týchto kategórií.

Pri tomto označení sa nemusí bezpodmienečne uplatniť chronologický prístup, pri ktorom sa postupuje v čase od základného výskumu k činnostiam, ktoré sú bližšie k trhu. Obdobne Komisii nič nebráni označiť úlohu, ktorá sa vykonáva v poslednej fáze projektu za priemyselný výskum, pričom zistí, že činnosť vykonávaná v skoršej fáze projektu predstavuje experimentálny vývoj alebo výskum vôbec nepredstavuje.

5.1.2. Základné intenzity pomoci

Intenzita pomoci, vypočítaná na základe oprávnených nákladov projektu, nesmie prekročiť:

- a) 100 % na základný výskum;
- b) 50 % na priemyselný výskum;
- c) 25 % na experimentálny vývoj.

Intenzita pomoci sa musí stanoviť pre každého príjemcu pomoci, vrátane projektov spolupráce.

V prípade štátnej pomoci na projekt VaV, ktorý sa realizuje v spolupráci výskumných organizácií a podnikov, kombinovaná pomoc pochádzajúca z priamej vládnej podpory na konkrétny výskumný projekt a v prípade, že predstavujú pomoc (pozri oddiel 3.2), z príspevkov výskumných organizácií na tento projekt, nesmie prekročiť uplatniteľné intenzity pomoci pre každý prijímajúci podnik.

5.1.3. Bonusy

Stropy stanovené pre priemyselný výskum a experimentálny vývoj možno zvýšiť takto:

- a) ak sa pomoc poskytuje MSP, možno intenzitu pomoci zvýšiť o 10 percentuálnych bodov pre stredne veľké podniky a o 20 percentuálnych bodov pre malé podniky;

⁽³¹⁾ Organizácia pre hospodársku spoluprácu a rozvoj, 2002.

b) do maximálnej intenzity pomoci 80 % možno pridať bonus 15 percentuálnych bodov, ak ⁽³²⁾:

i) projekt zahŕňa efektívnu spoluprácu medzi aspoň dvomi navzájom nezávislými podnikmi a sú splnené tieto podmienky:

- žiadny z podnikov nesmie znášať viac ako 70 % oprávnených nákladov projektu spolupráce;
- projekt musí zahŕňať spoluprácu aspoň s jedným MSP alebo táto spolupráca musí byť cezhraničná, to znamená, že výskumné a vývojové činnosti sa vykonávajú aspoň v dvoch rôznych členských štátoch;

ii) v projekte ide o účinnú spoluprácu medzi podnikom a výskumnou organizáciou, najmä v kontexte koordinácie vnútroštátnej politiky VaV a sú splnené tieto podmienky:

- výskumná organizácia znáša aspoň 10 % oprávnených nákladov na projekt;
- výskumná organizácia má právo uverejňovať výsledky výskumného projektu, pokiaľ sú výsledkom výskumu, ktorý implementovala táto organizácia;

iii) iba v prípade priemyselného výskumu, výsledky projektu sa vo veľkej miere rozšíria prostredníctvom technických a vedeckých konferencií alebo sa uverejnia v odborných vedeckých alebo technických časopisoch alebo vo voľne prístupných schránkach (databázy, v ktorých môže mať ktokoľvek prístup k základným výskumným údajom) alebo prostredníctvom bezplatného alebo otvoreného softvéru.

Na účely bodov i) a ii) sa subdodávateľské zmluvy nepovažujú za efektívnu spoluprácu. V prípade spolupráce medzi podnikom a výskumnou organizáciou sa maximálne intenzity pomoci a bonusy uvedené v tomto rámci neuplatňujú na výskumnú organizáciu

Tabuľka znázorňujúca intenzity pomoci:

	Malý podnik	Stredne veľký podnik	Veľký podnik
Základný výskum	100 %	100 %	100 %
Priemyselný výskum	70 %	60 %	50 %
Priemyselný výskum ktorý podlieha: — spolupráci medzi podnikmi;	80 %	75 %	65 %

	Malý podnik	Stredne veľký podnik	Veľký podnik
pri veľkých podnikoch: cezhraničnej alebo minimálne s jedným MSP alebo — spolupráci podniku s výskumnou organizáciou alebo — rozšíreniu výsledkov			
<i>Experimentálny vývoj</i>	45 %	35 %	25 %
<i>Experimentálny vývoj</i> ktorý podlieha: — spolupráci medzi podnikmi; pri veľkých podnikoch cezhraničnej alebo minimálne s jedným MSP alebo — spolupráci podniku s výskumnou organizáciou	60 %	50 %	40 %

5.1.4. Oprávnené náklady

Intenzita pomoci sa vypočíta na základe nákladov výskumného projektu v rozsahu, v ktorom ich možno považovať za oprávnené. Všetky oprávnené náklady sa musia prideliť osobitnej kategórii VaV.

Oprávnené sú tieto náklady:

a) personálne náklady (výskumníci, technici a iní podporní pracovníci v rozsahu, v ktorom sa podieľajú na výskumnom projekte);

b) náklady na nástroje a zariadenia v rozsahu a v období ich použitia v rámci výskumného projektu. Ak sa takéto nástroje a zariadenia nepoužívajú na výskumný projekt počas celej svojej životnosti, za oprávnené sa považujú jedine náklady na odpisy zodpovedajúce dĺžke výskumného projektu vypočítané na základe osvedčených účtovných postupov;

c) náklady na budovy a pozemky v rozsahu a v trvaní ich použitia v rámci výskumného projektu. V prípade budov sa za oprávnené považujú jedine náklady na odpisy zodpovedajúce dĺžke výskumného projektu vypočítané na základe

⁽³²⁾ Projekty financované prostredníctvom rámcového programu Európskeho spoločenstva pre výskum, technický rozvoj a demonštračné činnosti sú automaticky oprávnené na bonus za spoluprácu v dôsledku minimálnych podmienok účasti na týchto projektoch.

osvedčených účtovných postupov. V prípade pozemkov sú oprávnenými nákladmi náklady na komerčný prevod alebo skutočne vynaložené kapitálové náklady;

- d) náklady na zmluvný výskum, technické poznatky a patenty kúpené alebo licencované z vonkajších zdrojov za trhové ceny, ak sa transakcia vykonala nezávisle a neobsahuje žiadny prvok nepovoleného dohovoru, ako aj náklady na poradenstvo a rovnocenné služby použité výlučne na výskumnú činnosť;
- e) ďalšie priamo vynaložené režijné náklady vyplývajúce z výskumného projektu;
- f) iné priamo vynaložené prevádzkové náklady, vrátane nákladov za materiály, dodávky a podobné výrobky vyplývajúce z výskumnej činnosti.

5.1.5. *Návratný preddavok*

Ak členský štát poskytne návratný preddavok, ktorý spĺňa podmienky štátnej pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, uplatňujú sa tieto pravidlá.

Keď členský štát môže na základe platnej metodiky založenej na dostatočne overených údajoch preukázať, že je možné vypočítať hrubý grantový ekvivalent takejto pomoci poskytnutej vo forme návratného preddavku a zodpovedajúcim spôsobom navrhne schému, pri ktorej tento hrubý grantový ekvivalent spĺňa podmienky pre maximálne intenzity v tomto oddiele, môže túto schému a s ňou súvisiacu metodiku oznámiť Komisii. Ak Komisia túto metodiku prijme a považuje túto schému za zlučiteľnú, pomoc sa môže poskytnúť na základe hrubého grantového ekvivalentu návratného preddavku do intenzít pomoci, ktoré sú prípustné podľa tohto oddielu.

Vo všetkých ostatných prípadoch sa návratný preddavok vyjadruje ako percento oprávnených nákladov, a teda môže prekročiť sadzby uvedené v tomto oddiele, za podmienky, že sa dodržia tieto pravidlá.

S cieľom umožniť Komisii hodnotenie opatrenia sa musia ustanoviť podrobné podmienky splácania v prípade úspechu a jasne definovať, čo sa považuje za úspešný výsledok výskumných činností. Všetky tieto prvky sa musia oznámiť Komisii. Komisia preskúma, či sa definícia úspešného výsledku vytvorila na základe vhodného a rozumného predpokladu.

Opatrenie musí zabezpečiť, že v prípade úspešného výsledku sa preddavok splatí pri úrokovej sadzbe, ktorá sa minimálne rovná platnej sadzbe vyplývajúcej z uplatnenia oznámenia Komisie o spôsobe stanovenia referenčných a diskontných sadziieb⁽³³⁾.

⁽³³⁾ Ú. v. ES C 273, 9.9.1997, s. 3, uverejnené aj na: http://ec.europa.eu/comm/competition/state_aid/legislation/reference.html.

V prípade výsledku vyššieho ako výsledok zadaný ako úspešný, by mal byť príslušný členský štát oprávnený požadovať platby nad rámec splatenia sumy preddavku, vrátane úrokov podľa referenčnej sadzby stanovenej Komisiou.

V prípade neúspechu projektu sa preddavok nemusí splatiť v celej výške. V prípade čiastočného úspechu bude Komisia zvyčajne vyžadovať, aby bolo zabezpečené splatenie úmerné stupňu dosiahnutého úspechu.

Preddavok môže pokryť maximálne 40 % oprávnených nákladov na fázu experimentálneho vývoja projektu a 60 % na fázu priemyselného výskumu, možno pripočítať bonusy.

5.1.6. *Daňové opatrenia*

Komisia na základe hodnotiacich štúdií⁽³⁴⁾ predložených členskými štátmi v rámci oznámenia predpokladá, že schémy pomoci na VaVal formou daňovej úľavy majú motivačný účinok, ktorý podnieti podniky vynakladať viac prostriedkov na VaVal.

Intenzitu pomoci pri opatrení štátnej pomoci na VaVal formou daňovej úľavy možno vypočítať na základe individuálnych projektov v oblasti VaVal alebo na úrovni podniku ako podiel celkovej daňovej úľavy a súčtu všetkých oprávnených nákladov na VaVal, ktoré vznikli v období nie dlhšom ako tri po sebe nasledujúce daňové roky. V druhom uvedenom prípade sa môže opatrenie daňovej štátnej pomoci na VaVal uplatňovať bez rozdielu na všetky oprávnené činnosti v oblasti VaVal; uplatniteľná intenzita pomoci sa potom nesmie prekročiť⁽³⁵⁾.

Členské štáty musia predložiť v čase oznámenia odhad počtu príjmcov.

5.1.7. *Doložka o zosúladení*

S cieľom zamerať sa na skutočné alebo potenciálne priame alebo nepriame narušenia medzinárodného obchodu, intenzity vyššie ako všeobecne dovolené na základe tohto oddielu možno povoliť, ak – priamo alebo nepriamo – konkurenti, ktorí sa nachádzajú mimo Spoločenstva, dostali (v posledných troch rokoch) alebo dostanú pomoc rovnakej intenzity na podobné projekty, programy, výskum, vývoj alebo technológie. Ak sa však narušenia medzinárodného obchodu vyskytnú pravdepodobne po uplynutí viac ako troch rokov v dôsledku osobitnej povahy daného sektora, referenčné obdobie možno zodpovedajúcim spôsobom predĺžiť.

⁽³⁴⁾ Aj keby to ex ante nebolo možné pri novozavedených opatreniach štátnej pomoci formou úľavy na dani, očakáva sa, že členské štáty poskytnú hodnotiace štúdie o motivačných účinkoch ich vlastných daňových opatrení.

⁽³⁵⁾ Naopak v prípade, keď opatrenie štátnej pomoci na VaVal formou úľavy na dani rozlišuje rôzne kategórie VaVal, príslušné intenzity pomoci sa nesmú prekročiť.

Ak je to vôbec možné, príslušný členský štát poskytne Komisii dostatočné informácie, ktoré jej umožnia zhodnotenie situácie, najmä z hľadiska potreby zohľadnenia konkurenčnej výhody konkurenta z tretej krajiny. Ak Komisia nemá dôkazy o poskytnutej alebo navrhutej pomoci, môže svoje rozhodnutie založiť na nepriamych dôkazoch.

5.2. Pomoc na štúdie technickej realizovateľnosti

Pomoc na prípravné štúdie technickej realizovateľnosti pre činnosti priemyselného výskumu alebo experimentálneho vývoja je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES za predpokladu, že intenzita pomoci vypočítaná na základe nákladov na štúdie, neprekročí tieto intenzity pomoci:

- a) pre MSP 75 % na prípravné štúdie pre činnosti priemyselného výskumu a 50 % na prípravné štúdie pre činnosti experimentálneho vývoja;
- b) pre veľké podniky 65 % na prípravné štúdie pre činnosti priemyselného výskumu a 40 % na prípravné štúdie pre činnosti experimentálneho vývoja.

5.3. Pomoc na náklady súvisiace s právami priemyselného vlastníctva pre MSP

Pomoc na náklady spojené so získaním a schválením patentov a iných práv priemyselného vlastníctva je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES v rovnakej výške pomoci, v akej by spĺňala podmienky pomoci na VaV v súvislosti s výskumnými aktivitami, ktoré viedli k príslušným právam priemyselného vlastníctva.

Oprávnené náklady sú:

- a) všetky náklady predchádzajúce udeleniu práva v prvom právnom konaní, vrátane nákladov týkajúcich sa prípravy, podania a posudzovania prihlášky, ako aj náklady vyplývajúce z obnovenia prihlášky predtým, ako sa právo udelilo;
- b) náklady na preklad a iné náklady vynaložené s cieľom získať udelenie alebo schválenie práva v ďalších právnych konaniach;
- c) náklady vynaložené na obhajobu právoplatnosti práva počas úradného posudzovania prihlášky a možných opozičných konaní, aj keď takéto náklady vzniknú po udelení práva.

5.4. Pomoc pre mladé inovačné podniky

Pomoc pre mladé inovačné podniky je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES, ak sú splnené tieto podmienky⁽³⁶⁾:

- a) príjemcom je malý podnik, ktorý v čase poskytnutia pomoci nevykonával svoju činnosť dlhšie ako 6 rokov a
- b) príjemcom je inovačný podnik na základe toho, že:
  - i) členský štát môže preukázať prostredníctvom hodnotenia vykonaného externým odborníkom najmä na základe podnikateľského plánu, že príjemca v dohľadnej budúcnosti vyvinie výrobky, služby alebo postupy, ktoré sú technologicky nové alebo podstatne zlepšené v porovnaní s technickým stavom jeho odvetvia v Spoločenstve a ktoré prinášajú riziko technického alebo priemyselného zlyhania. Toto *alebo*
  - ii) výdavky príjemcu na VaV predstavujú minimálne 15 % celkových operatívnych výdavkov v priebehu aspoň jedného z troch rokov pred poskytnutím pomoci alebo v prípade začínajúceho podniku bez finančnej histórie v audite za súčasné finančné obdobie, čo osvedčí vonkajší audítor;
- c) pomoc nie je vyššia ako 1 mil. EUR. Táto pomoc nesmie prekročiť 1,5 mil. EUR v oblastiach, ktoré sú oprávnené na výnimku podľa článku 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy, a 1,25 mil. EUR v regiónoch, ktoré sú oprávnené na výnimku podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy.

Príjemca môže dostať pomoc iba v období, v ktorom spĺňa podmienky mladého inovačného podniku. Táto pomoc sa môže kumulovať s inou pomocou na základe tohto rámca, s pomocou na výskum, vývoj a inováciu, na ktorú sa vzťahuje výnimka podľa nariadenia (ES) č. 364/2004 alebo iného následného nariadenia, a s pomocou, ktorú schválila Komisia na základe usmernení pre rizikový kapitál.

Príjemca môže dostať štátnu pomoc inú ako pomoc na VaV a pomoc na rizikový kapitál iba 3 roky po poskytnutí pomoci pre mladý inovačný podnik.

5.5. Pomoc na inováciu procesu a organizácie v službách

Inovácia v službách nemusí vždy spadať do výskumných kategórií definovaných v oddiele 5.1, je však typicky menej systematická a býva často výsledkom vzájomného spolupôsobenia

⁽³⁶⁾ Týmto nie je dotknuté uplatňovanie Usmernení pre národnú regionálnu pomoc na roky 2007 – 2013, Ú. v. EÚ C 54, 4.3.2006, s. 13, a najmä poskytovanie pomoci pre novovytvorené malé podniky do celkovej výšky 2 mil. EUR na malý podnik nachádzajúci sa v oblastiach oprávnených na uplatňovanie výnimky podľa článku 87 ods. 3 písm. a) zmluvy.

nia so zákazníkmi, dopytu na trhu, prevzatia podnikateľských a organizačných modelov a postupov z inovačnejších sektorov alebo z iných podobných zdrojov.

Pomoc na inováciu procesu a organizácie v službách je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES s maximálnou intenzitou pomoci 15 % pre veľké podniky, 25 % pre stredné podniky a 35 % pre malé podniky. Veľké podniky sú oprávnené na túto pomoc, iba ak spolupracujú s MSP pri podporenej činnosti, na ktorú musí spolupracujúci MSP vynaložiť aspoň 30 % celkových oprávnených nákladov.

Bežné alebo pravidelné zmeny výrobkov, výrobných liniek, výrobných postupov, existujúcich služieb a ostatných pracovných operácií, aj keď môžu predstavovať zlepšenie, nespĺňajú podmienky štátnej pomoci.

Musia byť splnené tieto podmienky:

- a) Organizačná inovácia musí vždy súvisieť s použitím alebo využitím informačných a komunikačných technológií na zmenu organizácie.
- b) Inovácia musí mať formu projektu so stanoveným kvalifikovaným projektovým manažérom, ako aj určenými nákladmi projektu.
- c) Výsledkom podporeného projektu musí byť vývoj normy, obchodného modelu, metodiky alebo koncepcie, ktoré sa môžu systematicky reprodukovovať s možnosťou certifikácie alebo patentovania.
- d) Inovácia procesu alebo organizácie musí byť nová alebo výrazne lepšia v porovnaní so stavom techniky v danom priemysle Spoločenstva. Členské štáty by mohli preukázať novosť, napríklad na základe presného opisu inovácie, v porovnaní so stavom techniky procesu alebo spôsobov organizácie, ktoré používajú iné podniky v tom istom odvetví.
- e) Projekt inovácie procesu alebo organizácie musí obsahovať určitý stupeň rizika. Členský štát by mohol toto riziko preukázať napríklad z hľadiska: nákladov projektu vo vzťahu k obratu spoločnosti, času požadovaného na vývoj nového procesu, očakávaných ziskov z inovácie procesu v porovnaní s nákladmi projektu, pravdepodobnosti zlyhania.

Oprávnené náklady sú rovnaké ako pri pomoci na projekty v oblasti VaV (porovnaj oddiel 5.1). V prípade organizačnej inovácie sa však náklady na nástroje a zariadenia vzťahujú iba na náklady na nástroje a zariadenia informačnej a komunikačnej techniky.

5.6. Pomoc na inovačné poradenské služby a inovačné podporné služby

Pomoc na inovačné poradenské služby a inovačné podporné služby je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES, ak sa splní každá z týchto podmienok:

1. príjmom je MSP;
2. pomoc neprekračuje maximálnu výšku 200 000 EUR na príjemcu v priebehu žiadneho z trojročných období⁽³⁷⁾;
3. poskytovateľ služieb získava prospech z vnútroštátnej alebo európskej certifikácie. Ak poskytovateľ služieb nemá vnútroštátnu alebo európsku certifikáciu, pomoc nemôže pokrývať viac ako 75 % oprávnených nákladov;
4. príjemca musí použiť štátnu pomoc na nákup služieb za trhovú cenu (alebo ak je poskytovateľ služieb neziskovým subjektom, za cenu, ktorá zohľadňuje všetky jeho náklady a primeranú maržu);

Oprávnené sú tieto náklady:

- pokiaľ ide o inovačné poradenské služby, sú to tieto náklady: poradenstvo v oblasti riadenia, technická pomoc, služby v oblasti prenosu technológie, odborná príprava, konzultácie v prípade nadobudnutia a ochrany práv duševného vlastníctva a obchodovania s nimi a v prípade licenčných dohôd poradenstvo pri používaní noriem,
- pokiaľ ide o inovačné podporné služby, sú to tieto náklady: kancelársky priestor, databanky, technické knižnice; prieskum trhu, používanie laboratória, známky kvality, testovanie a certifikácia.

Ak je poskytovateľ služieb neziskovým subjektom, pomoc možno poskytnúť formou zníženej ceny ako rozdiel medzi zaplatenou a trhovou cenou (alebo cenou, ktorá zohľadňuje všetky náklady a primeranú maržu). V takom prípade členské štáty zavedú systém, ktorý zabezpečí transparentnosť všetkých nákladov poskytnutých inovačných poradenských a inovačných podporných služieb, ako aj ceny zaplatenej príjmom, tak aby sa prijatá pomoc mohla určiť a monitorovať.

5.7. Pomoc na prenájom vysokokvalifikovaných pracovníkov

Pomoc na prenájom vysokokvalifikovaných pracovníkov dočasne pridelených z výskumnej organizácie alebo veľkého podniku do MSP je zlučiteľná so spoločným trhom v zmysle článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES za predpokladu splnenia týchto podmienok:

Dočasne pridelení pracovníci nesmú nahrádzať iných pracovníkov, zaradia sa na novovytvorenú pozíciu v podniku prijímajúcim pomoc a musia byť zamestnaní minimálne dva roky vo výskumnej organizácii alebo veľkom podniku, ktoré pracovníkov

⁽³⁷⁾ Bez toho, aby bola dotknutá možnosť dostávať pomoc *de minimis*, pokiaľ ide o iné oprávnené výdavky.

dočasne prideliť. Dočasne pridelení pracovníci musia pracovať na činnostiach v oblasti VaVaI v rámci MSP prijímajúceho pomoc.

Oprávnenými nákladmi sú všetky personálne náklady spojené s prenájomom a zamestnaním vysokokvalifikovaných pracovníkov, vrátane nákladov na použitie služieb náborovej agentúry, ako aj príspevky na mobilitu pre dočasne pridelených pracovníkov. Maximálna intenzita pomoci je 50 % oprávnených nákladov, maximálne 3 roky na podnik a prenajatú osobu.

Toto ustanovenie neumožňuje pokrytie nákladov na konzultácie (platba za služby poskytnuté odborníkom bez jeho zamestnania v podniku) ako takých, na ktoré sa vzťahujú pravidlá pomoci pre MSP ⁽³⁸⁾.

5.8. Pomoc inovačným zoskupeniam

Investičnú pomoc možno poskytnúť na založenie, rozšírenie a oživenie inovačných zoskupení výlučne právnomu subjektu, ktorý prevádzkuje inovačné zoskupenie. Tento subjekt zodpovedá za riadenie účasti a prístupu k priestorom, zariadeniam a činnostiam zoskupenia. Prístup k priestorom, zariadeniu a činnostiam zoskupenia nemožno obmedziť a poplatky účtované za použitie zariadení zoskupenia a podieľanie sa na činnostiach zoskupenia by mali zohľadňovať ich náklady.

Takúto pomoc možno poskytnúť týmto zariadeniam:

- vzdelávacie zariadenia a výskumné stredisko,
- výskumné infraštruktúry s otvoreným prístupom: laboratórium, testovacie zariadenie,
- rozvetvené sieťové infraštruktúry.

Maximálna intenzita pomoci je 15 %.

Komisia je toho názoru, že v prípade regiónov, na ktoré sa vzťahuje článok 87 ods. 3 písm. a) Zmluvy o ES, intenzita nesmie prekročiť:

- 30 % pre regióny s menej ako 75 % priemerného HDP na obyvateľa v EÚ-25, pre najokrajovejšie regióny s vyšším HDP na obyvateľa a do 1. januára 2011 pre regióny so štatistickým efektom ⁽³⁹⁾,
- 40 % pre regióny s menej ako 60 % priemerného HDP na obyvateľa v EÚ-25,
- 50 % pre regióny s menej ako 45 % priemerného HDP na obyvateľa v EÚ-25.

Najokrajovejšie regióny budú pri uznaní ich osobitných znevýhodnení oprávnené na ďalší bonus vo výške 20 %, ak ich

HDP na obyvateľa klesne pod 75 % priemerného HDP na obyvateľa v EÚ-25, a vo výške 10 % v ostatných prípadoch.

Regióny so štatistickým efektom, na ktoré sa vzťahuje výnimka podľa článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES, budú od 1. januára 2011 oprávnené na intenzitu pomoci 20 %.

V prípade poskytnutia pomoci MSP možno stropy zvýšiť o 20 percentuálnych bodov pri pomoci poskytnutej malému podniku a o 10 percentuálnych bodov pri pomoci poskytnutej stredne veľkému podniku.

Oprávnenými nákladmi sú náklady spojené s investíciami do pozemkov, budov, strojov a zariadení.

Prevádzkovú pomoc na oživenie zoskupenia možno poskytnúť právnomu subjektu, ktorý prevádzkuje inovačné zoskupenie. Takáto pomoc musí byť dočasná a ako všeobecné pravidlo platí, že sa musí časom zrušiť, aby predstavovala stimul, na základe ktorého sa náklady odrazia primerane rýchlo v cenách.

Takúto pomoc možno poskytnúť na obdobie maximálne päť rokov, ak je pomoc regresívna. Jej intenzita môže prvý rok dosiahnuť až 100 %, ale musí lineárnym spôsobom klesať až na nulu na konci piateho roku. V prípade nedegresívnej pomoci, je dĺžka jej trvania obmedzená na päť rokov a jej intenzita nesmie presiahnuť 50 % oprávnených nákladov. V náležite opodstatnených prípadoch a na základe presvedčivých dôkazov, ktoré poskytne oznamujúci členský štát, sa môže pomoc na oživenie zoskupenia poskytnúť na dlhšie časové obdobie, ktoré neprekročí 10 rokov.

Oprávnenými nákladmi sú personálne a administratívne náklady spojené s týmito činnosťami:

- marketing zoskupenia s cieľom získať do zoskupenia nové spoločnosti,
- správa zariadení zoskupenia s otvoreným prístupom,
- organizovanie programov odbornej prípravy, seminárov a konferencií s cieľom podporiť spoločné využívanie vedomostí a vytváranie sietí medzi členmi zoskupenia.

Členský štát musí v rámci oznámenia investičnej pomoci alebo pomoci na oživenie zoskupení predložiť analýzu technologického špecializácie inovačného zoskupenia, existujúceho regionálneho potenciálu, existujúcej výskumnej kapacity, prítomnosti zoskupení s podobnými cieľmi v Spoločenstve a možných trhových podielov činností zoskupenia.

Prípady, pri ktorých členské štáty financujú inovačnú infraštruktúru, ktorá sa má prevádzkovať na základe voľného prístupu v rámci neziskových výskumných organizácií, by sa mali hodnotiť podľa ustanovení uvedených v oddiele 3.1.

⁽³⁸⁾ V súčasnosti: nariadenie (ES) č. 70/2001.

⁽³⁹⁾ Porovnaj Usmernenia pre národnú regionálnu pomoc na roky 2007 – 2013, body 18 až 20.

6. MOTIVAČNÝ ÚČINOK A NEVYHNUTNOSŤ POMOCI

Štátna pomoc musí mať motivačný účinok, t. j. viesť k zmene správania sa príjemcu tak, že zvýši svoju úroveň činnosti vo VaVal. Činnosť vo VaVal by sa v dôsledku pomoci mala zvýšiť z hľadiska veľkosti, rozsahu, vynaloženej sumy alebo rýchlosti.

Komisia sa domnieva, že pomoc nepredstavuje stimul pre príjemcu vo všetkých prípadoch, keď sa činnosti v oblasti VaVal⁽⁴⁰⁾ začali už pred tým, ako príjemca predložil vnútroštátnym orgánom žiadosť o poskytnutie pomoci.

Ak sa realizácia podporeného projektu v oblasti VaVal nezačala pred podaním žiadosti, Komisia sa domnieva, že podmienku motivačného účinku **automaticky spĺňajú** tieto opatrenia pomoci:

- pomoc na projekt a štúdie realizovateľnosti, pri ktorých je príjemcom pomoci MSP a výška pomoci je menej ako 7,5 mil. EUR na projekt na MSP,
- pomoc na náklady súvisiace s právami priemyselného vlastníctva pre MSP,
- pomoc pre mladé inovačné podniky,
- pomoc na inovačné poradenské služby a inovačné podporné služby,
- pomoc na prenájom vysokokvalifikovaných pracovníkov.

Komisia bude pri všetkých ostatných opatreniach⁽⁴¹⁾ vyžadovať od oznamujúceho členského štátu preukázanie motivačného účinku.

S cieľom preveriť, že plánovaná pomoc podnieti príjemcu pomoci zmeniť jeho správanie tak, že zvýši úroveň svojej činnosti vo VaVal, členské štáty poskytnú hodnotenie zvýšenej činnosti vo VaVal **ex ante pre všetky individuálne opatrenia hodnotené Komisiou** na základe analýzy porovnávajúcej situáciu bez pomoci a situáciu s poskytnutou pomocou. Nasledujúce kritériá sa môžu použiť spolu s ostatnými príslušnými kvantitatívnymi a/alebo kvalitatívnymi faktormi predloženými členským štátom, ktorý podal oznámenie:

Nárast veľkosti projektu: zvýšenie celkových nákladov na projekt (bez zníženia výdavkov prijímateľa pomoci v porovnaní so situáciou bez pomoci), zvýšenie počtu ľudí pridelených na činnosť v oblasti VaVal.

Nárast rozsahu: zvýšenie počtu očakávaných výstupov projektu, náročnejší projekt demonštrovaný vyššou pravdepodobnosťou vedeckého alebo technologického pokroku alebo vyšším rizikom

⁽⁴⁰⁾ Ak sa navrhnutá pomoc týka poskytnutia pomoci na projekt v oblasti VaVal, nevylučuje to, že potenciálny príjemca už vykonal štúdie realizovateľnosti, ktoré nie sú zahrnuté v žiadosti o poskytnutie štátnej pomoci.

⁽⁴¹⁾ Čiže projekt pomoci pre veľké podniky a pre MSP pri pomoci prekročujúcej 7,5 mil EUR, pri pomoci na inováciu postupov a organizácie v službách a pri pomoci pre inovačné zoskupenia.

zlyhania (spojeného najmä s vyšším rizikom výskumného projektu, dlhodobou povahou projektu a neistotou jeho výsledkov).

Zvýšenie rýchlosti: kratší čas ukončenia projektu v porovnaní s rovnakým projektom, ktorý sa realizuje bez pomoci.

Zvýšenie celkovej sumy vynaloženej na VaVal: Zvýšenie celkovej sumy vynaloženej príjemcom pomoci na VaVal, zmeny záväzného rozpočtu na projekt (bez zodpovedajúceho zníženia rozpočtu iných projektov), zvýšenie celkovej sumy vynaloženej príjemcom pomoci na VaVal ako podielu z celkového obratu.

Ak možno preukázať podstatný vplyv *aspoň na jeden* z týchto prvkov, pri zohľadnení normálneho správania sa podniku v príslušnom sektore, Komisia zvyčajne skonštatuje, že návrh pomoci má motivačný účinok.

Ak Komisia vykoná **podrobné hodnotenie** individuálneho opatrenia, tieto ukazovatele sa nemusia považovať za dostatočné na preukázanie motivačného účinku a Komisia môže potrebovať poskytnutie dodatočných údajov.

Pri **hodnotení schémy pomoci** sa podmienky na vytvorenie motivačného účinku považujú za splnené, ak sa členský štát sám zaviazal poskytnúť individuálnu pomoc na základe schválenej schémy pomoci iba po overení prítomnosti motivačného účinku a predkladať ročné správy o implementácii schválenej schémy pomoci. V ročných správach musí členský štát preukázať, ako hodnotil motivačný účinok pred poskytnutím pomoci na základe uvedených kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov.

7. ZLUČITEĽNOSŤ POMOCI, KTORÁ PODLIEHA PODROBNÉMU HODNOTENIU

Komisia sa domnieva, že nárast úrovne činnosti v oblasti VaVal v Spoločenstve je v spoločnom záujme Spoločenstva, keďže možno očakávať, že výrazne prispeje k rastu, prosperite a udržateľnému rozvoju. Komisia v tejto súvislosti uznáva, že štátna pomoc zohráva pozitívnu úlohu, keď je vhodne zameraná a vytvára pre podniky správnu motiváciu na zvýšenie VaVal. Štátna pomoc však môže taktiež viesť k významnému narušeniu hospodárskej súťaže, čo sa musí vziať do úvahy.

7.1. Opatrenia, ktoré podliehajú podrobnému hodnoteniu

Komisia z dôvodu vyššieho rizika narušenia hospodárskej súťaže vykoná podrobnejšie hodnotenie pri nasledujúcich opatreniach.

Pri opatreniach, na ktoré sa vzťahuje nariadenie o skupinových výnimkách (NSV):

- vo všetkých prípadoch oznámených Komisii na základe **povinnosti oznámiť pomoc individuálne**, ako sa stanovuje v NSV.

Pri opatreniach, na ktoré sa vzťahuje tento rámec:

ak výška pomoci prekračuje

- pri **pomoci na projekt** ⁽⁴²⁾ a **štúdie realizovateľnosti**:
  - ak projekt pozostáva zväčša zo základného výskumu ⁽⁴³⁾: 20 miliónov EUR na projekt/štúdiu realizovateľnosti na podnik,
  - ak projekt pozostáva zväčša z priemyselného výskumu ⁽⁴⁴⁾: 10 miliónov EUR na projekt/štúdiu realizovateľnosti na podnik,
  - pri všetkých ostatných projektoch: 7,5 milióna EUR na projekt/štúdiu realizovateľnosti na podnik,
- pri **inovácii procesu alebo organizácie** v službách, 5 miliónov EUR na projekt na podnik,
- pri **inovačných zoskupeniach** (na zoskupenie), 5 miliónov EUR.

Účelom tohto podrobného hodnotenia je zabezpečiť, aby vysoké sumy pomoci na VaVaI nenarušili hospodársku súťaž v rozpore so spoločným záujmom, ale naopak skutočne prispeli k spoločnému záujmu. To nastane, keď prospech zo štátnej pomoci z hľadiska dodatočnej realizácie VaVaI preváži nad narušením hospodárskej súťaže a obchodu.

Podrobné hodnotenie je vyváženým hodnotením, ktoré závisí od rušivého potenciálu prípadu. Skutočnosť, že sa vykoná podrobné hodnotenie, neznamená bezpodmienečne potrebu začať konanie vo veci formálneho zisťovania, hoci v prípade niektorých opatrení k tomu môže prísť.

Za predpokladu, že členské štáty zabezpečia plnú spoluprácu a načas poskytnú primerané informácie, Komisia vynaloží svoje najlepšie úsilie, aby zisťovanie vykonala načas.

7.2. Metodika podrobného hodnotenia: Kritériá VaVaI pre hospodárske hodnotenie určitých jednotlivých prípadov

Komisia ďalej predkladá usmernenie týkajúce sa druhu informácií, ktoré môže požadovať, a metodiky, ktorú by použila pri opatreniach, ktoré podliehajú podrobnému hodnoteniu. Toto

⁽⁴²⁾ Pri projektoch EUREKA je strop stanovený na dvojnásobok tejto sumy.

⁽⁴³⁾ Projekt pozostáva „zväčša“ zo základného výskumu, ak viac ako polovica oprávnených nákladov na projekt súvisí s činnosťami, ktoré patria do kategórie základného výskumu.

⁽⁴⁴⁾ Projekt pozostáva „zväčša“ z priemyselného výskumu, ak viac ako polovica oprávnených nákladov na projekt súvisí s činnosťami, ktoré patria do kategórií priemyselného výskumu alebo základného výskumu.

usmernenie má zabezpečiť, aby rozhodnutia Komisie a ich odôvodnenia boli transparentné a predvídateľné, aby sa vytvorila predvídateľnosť a právna istota.

Podrobné hodnotenie sa vykoná na základe nasledujúcich pozitívnych a negatívnych prvkov, ktoré sa uplatnia okrem kritérií uvedených v kapitole 5. V niektorých prípadoch uplatniteľnosť týchto prvkov a váha, ktorá sa im pripisuje, môže závisieť od formy alebo cieľa pomoci. Úroveň hodnotenia Komisie bude úmerná riziku narušenia hospodárskej súťaže. To znamená, že rozsah analýzy bude závisieť od povahy prípadu. Pri štátnej pomoci na činnosti, ktoré sú vzdialené od trhu, je preto nižšia pravdepodobnosť veľmi rozsiahleho skúmania.

Komisia vyzýva členské štáty, aby poskytli všetky prvky, ktoré považujú za užitočné na hodnotenie prípadu. Obzvlášť je potrebné, aby sa opierali o hodnotenia predošlých schém alebo opatrení štátnej pomoci, hodnotenia vplyvu vypracované orgánmi poskytujúcimi pomoc, hodnotenia rizika, finančné správy, interné podnikateľské plány, ktoré by podniky mali vypracovávať pre významné projekty, stanoviská odborníkov a iné štúdie týkajúce sa VaVaI.

7.3. Pozitívny vplyv pomoci

Skutočnosť, že pomoc motivuje podniky realizovať v Spoločenstve VaVaI, ktoré by inak nerealizovali, predstavuje hlavný pozitívny prvok, ktorý treba vziať do úvahy pri hodnotení zlučiteľnosti pomoci.

V tejto súvislosti bude Komisia venovať značnú pozornosť týmto prvkom:

- čistý nárast VaVaI realizovaných podnikom,
- príspevok opatrenia k celkovému zlepšeniu príslušného sektoru z hľadiska úrovne VaVaI,
- príspevok opatrenia k zlepšeniu postavenia Spoločenstva z hľadiska VaVaI v medzinárodnom kontexte.

7.3.1. Prítomnosť zlyhaní trhu

Ako sa naznačuje v kapitole 1, štátna pomoc môže byť nevyhnutná pre nárast VaVaI v hospodárstve iba do tej miery, že samotný trh zlyhá pri vytváraní optimálneho výsledku. Potvrďilo sa, že niektoré zlyhania trhu brzdia celkovú úroveň VaVaI v Spoločenstve. Nie všetky podniky a sektory v hospodárstve však čelia týmto zlyhaniam trhu v rovnakej miere. Členský štát by mal preto pri opatreniach, ktoré podliehajú podrobnému hodnoteniu, poskytnúť primerané informácie, či sa pomoc vzťahuje na všeobecné zlyhanie trhu týkajúce VaVaI v Spoločen-

stve alebo na konkrétne zlyhanie trhu.

Komisia v závislosti od konkrétneho zlyhania trhu vezme do úvahy tieto prvky:

- **Prelievanie poznatkov:** predpokladaná úroveň rozšírenia informácií; špecifickosť vytvorených poznatkov; možnosť ochrany práv priemyselného vlastníctva.
- **Neúplné a asymetrické informácie:** úroveň rizika a zložitosť výskumu; potreba externého financovania; charakteristika príjemcu pomoci, ktorý má dostať externé financie.
- **Zlyhanie koordinácie:** počet spolupracujúcich podnikov; intenzita spolupráce; rozdielne záujmy spolupracujúcich partnerov; problémy s návrhom zmlúv; problémy tretích strán pri koordinácii spolupráce.

Pri štátnej pomoci zacielenej na projekty alebo činnosti v oblasti VaVal v podporovaných regiónoch bude Komisia zohľadňovať: i) znevýhodnenia spôsobené odľahlosťou a inými regionálnymi osobitosťami, ii) špecifické miestne hospodárske údaje, sociálne a/alebo historické príčiny nízkej úrovne činnosti v oblasti VaVal v porovnaní s príslušnými priemernými údajmi a/alebo situáciou na vnútroštátnej úrovni a/alebo, podľa potreby, na úrovni Spoločenstva a iii) každý ďalší relevantný ukazovateľ vykazujúci zvýšený stupeň zlyhania trhu.

7.3.2. Vhodný nástroj

Štátnu pomoc na VaVal možno povoliť na základe článku 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES, keď je nevyhnutná pre dosiahnutie cieľa spoločného záujmu, ako výnimku z celkového zákazu štátnej pomoci. Významným prvkom pri teste vyváženosti je, či a v akom rozsahu možno považovať štátnu pomoc na VaVal za vhodný nástroj na zvýšenie činnosti v oblasti VaVal, ak sa rovnaké výsledky môžu dosiahnuť inými menej obmedzujúcimi nástrojmi.

Komisia vo svojej analýze zlučiteľnosti obzvlášť prihliadne na hodnotenie vplyvu navrhovaného opatrenia, ktoré členský štát prijal. Opatrenia, pri ktorých členský štát zväzil možnosť výberu inej politiky, a pri ktorých sa potvrdili a predložili Komisii výhody použitia selektívneho nástroja, ako je štátna pomoc, sa považujú za vhodný nástroj.

7.3.3. Motivačný účinok a nevyhnutnosť pomoci

Analýza motivačného účinku opatrenia pomoci je najdôležitejšou podmienkou pri analýze štátnej pomoci na VaVal. Identifikácia motivačného účinku znamená zhodnotenie, či

plánovaná pomoc bude stimulovať podniky realizovať VaVal, ktoré by inak nere realizovali.

V kapitole 6 sa uvádza rad ukazovateľov, ktoré môžu členské štáty použiť na preukázanie motivačného účinku. Ak však opatrenie prechádza podrobným hodnotením, Komisia bude vyžadovať presnejšie doloženie motivačného účinku pomoci s cieľom predísť neprímeranému narušeniu hospodárskej súťaže.

Komisia vo svojej analýze zohľadní okrem ukazovateľov uvedených v kapitole 6 tieto prvky:

- **Špecifikácia zamýšľanej zmeny:** zamýšľaná zmena v správaní, na ktoré sa oznámená štátna pomoc zameriava, musí byť dobre špecifikovaná (spustenie nového projektu, väčší projekt, jeho rozsah alebo rýchlosť).
- **Analýza protichodných skutočností:** zmena správania sa musí zistiť analýzou protichodných skutočností: aká by bola úroveň zamýšľanej činnosti s pomocou a bez nej. Rozdiel dvoch variant sa považuje za vplyv opatrenia pomoci a opisuje motivačný účinok.
- **Úroveň rentability:** ak by vykonanie samotného projektu nebolo pre súkromný podnik rentabilné, ale projekt by priniesol významný prospech pre spoločnosť, je pravdepodobnejšie, že pomoc má motivačný účinok. Na zhodnotenie celkovej rentability (alebo jej nedostatku) projektu sa môžu použiť metodiky hodnotenia, ktoré sa bežne používajú v danom odvetví⁽⁴⁵⁾.
- **Výška investícií a časový sled peňažných tokov:** Vysoké počiatkové investície, nízka úroveň pričleniteľných peňažných tokov a značný podiel peňažných tokov, ktoré vzniknú v ďalekej budúcnosti, sa budú považovať za pozitívne prvky pri hodnotení motivačného účinku.
- **Úroveň rizika výskumného projektu:** Na základe napr. štúdií realizovateľnosti, hodnotení rizika a stanovísk odborníkov sa pri hodnotení rizika vezme do úvahy najmä nezvratnosť investície, možnosť obchodného neúspechu, riziko, že projekt bude menej produktívnym ako sa očakávalo, riziko, že realizácia projektu by ohrozila ostatné činnosti a riziko, že náklady projektu podlomia finančnú životaschopnosť podniku. Pri štátnej pomoci zacielenej na projekty alebo činnosti v oblasti VaVal v podporovaných regiónoch bude Komisia zohľadňovať znevýhodnenia spôsobené odľahlosťou a inými regionálnymi osobitosťami, ktoré majú negatívny vplyv na úroveň rizika výskumného projektu.

⁽⁴⁵⁾ Môžu sem patriť metódy hodnotenia čistej súčasnej hodnoty projektu (to znamená súčet diskontovaných očakávaných peňažných tokov vyplývajúcich z investície bez investičných nákladov), miery vnútornej návratnosti (Internal Rate of Return – IRR) alebo návratnosti vloženého kapitálu (Return of Capital Employed – ROCE). Ako dôkaz by mohli slúžiť finančné správy a interné podnikateľské plány, ktoré obsahujú informácie o odhade dopytu, odhade nákladov, finančných prognózach (napr. NPV, IRR, ROCE), dokumenty, ktoré sa predložili investičnému výboru a ktoré sa vypracujú pre rôzne investičné varianty, alebo dokumenty poskytuté finančným trhom.

- **Nepretržité hodnotenie:** opatrenia, pri ktorých sa plánujú (v malom rozsahu) pilotné projekty, alebo v ktorých sa definujú míľniky, ktoré povedú k ukončeniu projektu v prípade neúspechu a pri ktorých sa plánuje verejne dostupné následné monitorovanie, sa pri posudzovaní motivačného účinku budú hodnotiť kladnejšie.

7.3.4. Proporcionalita pomoci

Príslušný členský štát by mal nezávisle od kritérií uvedených v kapitole 5 poskytnúť tieto informácie:

- **Otvorené výberové konanie:** Ak je v členskom štáte viacero (potenciálnych) kandidátov na realizáciu projektu v oblasti VaVal, požiadavka proporcionality sa dodrží s väčšou pravdepodobnosťou, ak sa projekt pridelil na základe transparentných, objektívnych a nediskriminačných kritérií.
- **Pomoc obmedzená na minimum:** Členské štáty musia upresniť, ako sa vypočítala príslušná suma, aby sa zabezpečilo obmedzenie pomoci na nevyhnutné minimum.

7.4. Analýza narušenia hospodárskej súťaže a obchodu

Štátna pomoc na VaVal môže ovplyvniť hospodársku súťaž na dvoch úrovniach: i) hospodársku súťaž v procese inovácie, t. j. hospodársku súťaž vo VaVal, ktorá sa uskutočňuje pred vstupom na trhy s výrobkami a ii) hospodársku súťaž na trhoch s výrobkami, na ktorých sa využívajú výsledky činnosti v oblasti VaVal.

Komisia pri hodnotení negatívneho vplyvu opatrenia pomoci zameria svoju analýzu narušenia hospodárskej súťaže na predvídateľný vplyv pomoci na VaVal na hospodársku súťaž medzi podnikmi na príslušných trhoch s výrobkami. Komisia bude prikladať väčšiu váhu rizikám pre hospodársku súťaž a obchod, ktoré vznikajú v predvídateľnej budúcnosti a s osobitnou pravdepodobnosťou.

Vplyv na hospodársku súťaž v procese inovácie bude relevantný, pokiaľ má predvídateľný vplyv na budúci vývoj hospodárskej súťaže na trhoch s výrobkami. V niektorých prípadoch sú výsledky VaVal napr. vo forme práv duševného vlastníctva sami obchodovateľné na takzvaných technologických trhoch, napríklad prostredníctvom licencovania patentu. V týchto prípadoch môže Komisia zväziť aj vplyv pomoci na hospodársku súťaž na technologických trhoch.

Vplyv VaVal na trhy s výrobkami je značne dynamický, analýza bude preto mať výhľadový charakter. Rovnaká inovačná činnosť sa bude často spájať s viacerými budúcimi trmi s výrobkami. Ak je to tak, vplyv štátnej pomoci sa bude preskúmať na skupine zainteresovaných trhov.

Pomoc na VaVal môže narušiť hospodársku súťaž na trhoch s výrobkami tromi rozličnými spôsobmi:

1. Pomoc na VaVal môže narušiť dynamické stimuly aktérov na trhu na investovanie (účinnok vytlačenia).
2. Pomoc na VaVal môže vytvoriť alebo udržať pozíciu trhovej sily.
3. Pomoc na VaVal môže udržiavať neefektívnu trhovú štruktúru.

Štátna pomoc môže mať negatívny vplyv aj na obchod na spoločnom trhu. Najmä ak pomoc na VaVal vedie k vytlačeniu konkurentov, opatrenia pomoci môžu vyústiť do presunu obchodných tokov a umiestnenia hospodárskej činnosti.

7.4.1. Narušenie dynamických stimulov

Hlavnou obavou pri poskytnutí pomoci na VaVal podnikom je narušenie dynamických stimulov konkurentov pre investovanie. Ak podnik dostane pomoc, zvyčajne to zvýši pravdepodobnosť úspešnosti VaVal tohto podniku a vedie k výraznejšej prítomnosti na trhu(-och) s výrobkami v budúcnosti. Zvýšená prítomnosť na trhu môže viesť konkurentov k zníženiu rozsahu ich pôvodných investičných plánov (účinnok vytlačenia).

Komisia pri svojej analýze vezme do úvahy tieto prvky:

- **Výška pomoci.** Opatrenia pomoci so značnou výškou pomoci s väčšou pravdepodobnosťou povedú k podstatnému účinku vytlačenia. Význam výšky pomoci sa meria z hľadiska celkových súkromných investícií na VaV v sektore a sumy vynaloženej hlavnými aktérmi.
- **Blízkosť k trhu/katégoria pomoci.** Čím viac sa opatrenie pomoci zameriava na činnosti VaVal, ktoré sú bližšie k trhu, tým je náchylnejšie k vytvoreniu značného účinku vytlačenia.
- **Otvorené výberové konanie:** Ak sa grant poskytuje na základe objektívnych a nediskriminačných kritérií, Komisia zaujme kladnejšie stanovisko.
- **Výstupné prekážky:** Konkurenti s väčšou pravdepodobnosťou udržia (alebo dokonca zvýšia) svoje investičné plány, keď sú výstupné prekážky inovačného procesu vysoké. To môže nastať, keď sa mnohé predošlé investície konkurentov obmedzili na určitý okruh VaVal.
- **Stimuly pre súťaženie na budúcom trhu:** Pomoc na VaVal môže viesť k situácii, keď konkurenti príjemcu pomoci upustia od súťaženia na budúcom trhu, lebo výhoda poskytnutá pomocou (z hľadiska stupňa technologického pokroku alebo z hľadiska načasovania) znižuje pre nich možnosť rentabilne vstúpiť na tento budúci trh.

- **Diferenciácia výrobkov a intenzita hospodárskej súťaže:** Ak sa inovácia výrobku zameriava skôr na vývoj diferencovaných výrobkov (týkajúci sa napr. odlišenia značky, noriem, technológií, spotrebiteľských skupín), pravdepodobnosť ovplyvnenia konkurentov je nižšia. To isté platí, ak je na trhu veľa výkonných konkurentov.

7.4.2. Vytváranie trhovej sily

Pomoc na podporu VaVal môže mať rušivý účinok z hľadiska zvýšenia alebo udržania stupňa trhovej sily na trhoch s výrobkami. Trhová sila je sila ovplyvnenia trhových cien, výstupu, sortimentu alebo kvality tovarov a služieb alebo iných parametrov hospodárskej súťaže na trhu po značnú dobu v neprospech spotrebiteľov. Komisia zhodnotí trhovú silu pred poskytnutím pomoci a zmeny trhovej sily, ktoré možno očakávať v dôsledku pomoci.

Komisia sa zaujíma najmä o tie opatrenia v oblasti VaVal, ktoré umožňujú príjemcovi pomoci presunúť alebo posilniť trhovú silu, ktorú má na existujúcich trhoch s výrobkami, na budúce trhy. Komisia preto pravdepodobne nebude zisťovať konkurenčné záujmy spojené s trhovou silou na trhoch, kde má každý z príjemcov pomoci trhový podiel menší ako 25 % a na trhoch, na ktorých je Herfindahlov-Hirschmanov index koncentrácie trhu (HHI) nižší ako 2 000.

Komisia pri svojej analýze vezme do úvahy tieto prvky:

- **Trhová sila príjemcu pomoci a štruktúra trhu:** Ak je príjemca na trhu s výrobkami už dominantným, opatrenie pomoci môže posilniť jeho dominantné postavenie ďalším oslabením konkurenčného tlaku, ktorý môžu konkurenti vyvíjať na podnik prijímajúci pomoc. Obdobne môže mať opatrenie štátnej pomoci výrazný vplyv na oligopolných trhoch, na ktorých pôsobí iba málo hráčov.
- **Úroveň prekážok vstupu:** V oblasti VaVal môžu existovať značné prekážky vstupu pre nových účastníkov trhu. Tieto prekážky zahŕňajú právne prekážky vstupu (najmä v oblasti práv priemyselného vlastníctva), úspory z rozsahu, prekážky prístupu k sieťam a infraštruktúre a iné strategické prekážky vstupu alebo rozširovania.
- **Nákupná sila:** Trhová sila podniku sa môže obmedziť trhovým postavením kupujúcich. Prítomnosť silných kupujúcich môže slúžiť ako protipól silného trhového postavenia, ak je pravdepodobné, že kupujúci sa budú snažiť o zachovanie dostatočnej konkurencie na trhu.
- **Výberové konanie:** Opatrenia pomoci, ktoré umožnia podnikom so silným postavením na trhu ovplyvniť výberové konanie, napr. právom odporúčať podniky vo výberovom konaní alebo ovplyvnením spôsobu výskumu, čím sa znevýhodnia alternatívne spôsoby na neopodstatnenom základe, môžu zvýšiť znepokojenie Komisie.

7.4.3. Udržiavanie neefektívnych trhových štruktúr

Ak nie je pomoc na VaVal správne zameraná, môže podporiť nevykonné podniky a tak viesť k trhovým štruktúram, pri ktorých mnohí aktéri na trhu zďaleka nedosahujú hranicu efektívnosti. Komisia vo svojej analýze zohľadňuje, či sa pomoc poskytuje na trhoch s nadmernou kapacitou, v upadajúcich odvetviach alebo citlivých sektoroch. Znepokojenie je menšie v situáciách, keď sa štátna pomoc na VaVal zameriava na zmenu dynamiky rastu sektora, najmä zavedením nových technológií.

7.5. Porovnanie a rozhodnutie

Komisia na základe týchto pozitívnych a negatívnych prvkov porovná účinky opatrenia a stanoví, či výsledné narušenie nepriaznivo ovplyvňuje obchodné podmienky v rozpore so spoločným záujmom. Analýza každého konkrétneho prípadu sa zakladá na celkovom hodnotení predvídateľných pozitívnych a negatívnych vplyvov štátnej pomoci. Komisia na tento účel nepoužije kritériá stanovené v oddieloch 7.3. a 7.4. mechanicky, ale urobí celkové hodnotenie založené na zásade proporcionality.

Komisia nemôže vzniesť námietky voči oznámenému opatreniu pomoci bez začatia konania vo veci formálneho zisťovania alebo na základe konania vo veci formálneho zisťovania stanoveného v článku 6 nariadenia (ES) č. 659/1999 rozhodnúť na základe článku 7 tohto nariadenia o ukončení konania. Ak prijme podmienené rozhodnutie v zmysle článku 7 ods. 4 nariadenia (ES) č. 659/1999, môže predovšetkým zväziť uloženie nasledujúcich podmienok, ktoré musia byť úmerné a musia znížiť výsledné narušenie alebo ovplyvnenie obchodu:

- nižšie intenzity pomoci ako maximálne intenzity povolené v kapitole 5, vrátane postupov na vrátenie finančných prostriedkov a rozdielnych podmienok splácania návratných preddavkov,
- rozširovanie výsledkov, spolupráca a iné záväzky spojené so správaním,
- oddelenie účtov s cieľom zabrániť krížovej dotácii z jedného trhu na druhý, keď príjemca pôsobí na viacerých trhoch,
- nediskriminovanie ostatných potenciálnych príjemcov (zníženie selektívnosti).

8. KUMULÁCIA

Pokiaľ ide o kumuláciu, stropy pomoci stanovené týmto rámcom sa uplatňujú bez ohľadu na to, či sa pomoc pre podporené projekty financuje v plnej výške zo štátnych zdrojov alebo čiastočne Spoločenstvom, s výnimkou podmienok stanovených pre financovanie z prostriedkov Spoločenstva podľa osobitného a obmedzeného kontextu rámcových programov Spoločenstva

pre výskum a technický rozvoj (RDT), prijatých buď v súlade s hlavou XVIII Zmluvy o ES alebo hlavou II Zmluvy o Euratome.

Ak sú oprávnené náklady na pomoc na VaVa oprávnené v plnej miere alebo čiastočne aj na pomoc na iné účely, pre spoločnú časť sa stanoví najvýhodnejší strop na základe uplatňovaných pravidiel. Toto obmedzenie sa neuplatňuje na pomoc poskytovanú v súlade s Usmerneniami Spoločenstva o štátnej pomoci a rizikovom kapitáli pre malé a stredné podniky ⁽⁴⁶⁾.

Pomoc na VaVa sa nemôže kumulovať s podporou *de minimis* vzhľadom na rovnaké oprávnené náklady s cieľom obísť maximálne intenzity pomoci stanovené v tomto rámci.

9. OSOBITNÉ PRAVIDLÁ PRE POĽNOHOSPODÁRSTVO A RYBNÉ HOSPODÁRSTVO

Pokiaľ ide o pomoc na VaV, ktorá sa vzťahuje na výrobky uvedené v prílohe I k Zmluve o ES, a odchylné od obmedzení intenzity pomoci alebo bonusov uvedených v inej časti tohto rámca, Komisia bude naďalej povoľovať intenzitu pomoci až do 100 % na základe bezpodmienečného splnenia týchto štyroch podmienok:

- pomoc je vo všeobecnom záujme príslušného sektora alebo podsektora,
- informácie o realizácii výskumu a jeho celi sa zverejnia na internete pred začatím výskumu. Musí sa uviesť približný dátum očakávaných výsledkov a miesto ich uverejnenia na internete, ako aj informácia, že výsledok bude dostupný bezplatne,
- výsledky výskumu sú dostupné na internete aspoň 5 rokov. Tieto údaje sa uverejnia na internete nie neskôr ako akékoľvek iné údaje, ktoré sa môžu poskytnúť členom konkrétnej organizácie,
- pomoc sa poskytne priamo výskumnej inštitúcii alebo subjektu a nesmie zahŕňať priame poskytnutie pomoci, ktorá sa nevzťahuje na výskum, spoločnosti, ktorá vyrába, spracúva alebo predáva poľnohospodárske výrobky, ani poskytnutie podpory na ceny výrobcom takýchto výrobkov.

Komisia povolí štátnu pomoc na spoluprácu podľa článku 29 nariadenia (ES) č. 1698/2005 z 20. septembra 2005 o podpore rozvoja vidieka prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) ⁽⁴⁷⁾, ak bola takáto spolupráca schválená na spolufinancovanie zo strany

Spoločenstva podľa uvedeného článku a/alebo ak sa štátna pomoc poskytuje ako doplnkové financovanie podľa článku 89 nariadenia (ES) č. 1698/2005 za rovnakých podmienok a s rovnakou intenzitou ako spolufinancovanie.

Prípady pomoci na VaV pre výrobky uvedené v prílohe I Zmluvy o ES, ktoré nespĺňajú podmienky tejto kapitoly, sa preskúmajú na základe bežných pravidiel tohto rámca.

10. ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

10.1. Podávanie správ a monitorovanie

10.1.1. Ročné správy

V súlade s požiadavkami nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 a nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa vykonáva nariadenie Rady (ES) č. 659/1999 ustanovujúce podrobné pravidlá na uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES ⁽⁴⁸⁾ členské štáty musia Komisii predkladať ročné správy.

Ročné správy o opatreniach pomoci na VaVa okrem požiadaviek stanovených v týchto ustanoveniach obsahujú za každé opatrenie, vrátane poskytnutia pomoci na základe schválenej schémy, tieto údaje:

- meno/názov príjemcu,
- výšku pomoci na príjemcu,
- intenzitu pomoci,
- sektory činnosti, v ktorých sa podporené projekty realizujú.

Členské štáty musia v prípade finančnej pomoci poskytnúť zoznam iba tých príjemcov, ktorým bola poskytnutá ročná daňová úľava prevyšujúca 200 000 EUR.

V prípade zoskupení musí správa obsahovať aj krátky opis činnosti zoskupenia a jej účinnosť pri zatraktívnení činnosti vo VaVa. Komisia môže požiadať o dodatočné informácie týkajúce sa poskytnutej pomoci s cieľom preveriť, či sa dodržali podmienky rozhodnutia Komisie o schválení opatrenia pomoci.

Ročné správy sa uverejnia na internetovej stránke Komisie.

Pri každej pomoci poskytnutej veľkým podnikom na základe schválenej schémy musia členské štáty v ročnej správe taktiež objasniť, ako sa dodržal motivačný účinok pomoci poskytnutej týmto podnikom, najmä použitím ukazovateľov a kritérií uvedených v kapitole 6.

⁽⁴⁶⁾ Ú. v. EÚ C 194, 18.8.2006, s. 2.

⁽⁴⁷⁾ Ú. v. EÚ L 277, 21.10.2005, s. 1. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1463/2006 (EÚ L 277, 9.10.2006, s. 1).

⁽⁴⁸⁾ Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1. Nariadenie zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1627/2006 (EÚ L 302, 1.11.2006, s. 10).

10.1.2. Prístup k úplnému zneniu schém

Komisia sa domnieva, že na zvýšenie transparentnosti štátnej pomoci v Spoločenstve sú potrebné ďalšie opatrenia. Najmä sa zdá nevyhnuté zabezpečiť, aby členské štáty, hospodárske subjekty, zainteresované strany a samotná Komisia mali ľahký prístup k úplnému zneniu všetkých uplatňovaných schém pomoci na VaVal.

Možno to ľahko dosiahnuť vytvorením prepojených internetových stránok. Komisia bude z tohto dôvodu pri preskúmaní schém pomoci na VaVal systematicky požadovať, aby príslušné členské štáty uverejňovali úplné znenie všetkých konečných schém pomoci na internete a Komisii oznámili internetovú adresu, na ktorej je znenie uverejnené. Schéma sa nesmie uplatňovať pred uverejnením informácií na internete.

10.1.3. Informačné listy

Členské štáty musia okrem toho vždy, keď sa poskytne pomoc na VaVal na základe schém pomoci, na ktoré sa nevzťahuje individuálna oznamovacia povinnosť a ktorá prevyšuje 3 milióny EUR, do 20 pracovných dní od poskytnutia pomoci príslušným orgánom predložiť Komisii informácie požadované v štandardnom formulári uvedenom v prílohe k tomuto rámcu. Komisia sprístupní súhrnné informácie verejnosti na svojej internetovej stránke (http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html).

Členské štáty musia zabezpečiť, aby sa uchovávali podrobné záznamy o poskytnutí pomoci na všetky opatrenia v oblasti VaVal. Tieto záznamy, ktoré musia obsahovať všetky informácie potrebné na potvrdenie dodržania oprávnených nákladov a maximálnej prípustnej intenzity pomoci, sa musia uchovávať po dobu 10 rokov odo dňa poskytnutia pomoci.

Komisia požiada členské štáty, aby poskytli tieto informácie na účel vykonania hodnotenia vplyvu tohto rámca tri roky po nadobudnutí jeho účinnosti ⁽⁴⁹⁾.

10.2. Vhodné opatrenia

Komisia týmto navrhuje členským štátom na základe článku 88 ods. 1 Zmluvy o ES tieto vhodné opatrenia, ktoré sa týkajú ich príslušných existujúcich schém pomoci na výskum a vývoj:

S cieľom dostať sa do súladu s ustanoveniami tohto rámca by mali členské štáty podľa potreby zmeniť a doplniť tieto schémy tak, aby boli v súlade s týmto rámcem do dvanástich mesiacov po nadobudnutí jeho účinnosti s týmito výnimkami:

- členské štáty majú dvadsaťštyri mesiacov na zavedenie zmien a doplnení, pokiaľ ide o ustanovenia v bode 3.1.1 tohto rámca,

- od nadobudnutia účinnosti tohto rámca sa bude uplatňovať nová prahová hodnota pre veľké individuálne projekty,
- šesť mesiacov po nadobudnutí účinnosti tohto rámca sa bude na existujúce schémy pomoci pri určitých projektoch vzťahovať povinnosť poskytovať podrobnejšie ročné správy podľa bodu 10.1.1 a povinnosť poskytovať informačné listy podľa bodu 10.1.3.

Komisia vyzýva členské štáty, aby vyjadrili svoj výslovný, bezvýhradný súhlas s týmito navrhovanými vhodnými opatreniami do dvoch mesiacov od dátumu uverejnenia tohto rámca. Ak Komisia nedostane odpoveď, usúdi, že daný členský štát nesúhlasí s navrhovanými opatreniami.

10.3. Nadobudnutie účinnosti, platnosť a revízia

Tento rámec nadobúda účinnosť 1. januára 2007 alebo, ak pred týmto dátumom nebol uverejnený v Úradnom vestníku Európskej únie, prvým dňom po jeho uverejnení v ňom a nahrádza rámec Spoločenstva pre štátnu pomoc na výskum a vývoj.

Tento rámec sa bude uplatňovať do 31. decembra 2013. Po porade s členskými štátmi ho Komisia môže pred týmto dátumom zmeniť a doplniť na základe dôležitých aspektov politiky hospodárskej súťaže alebo politiky výskumu alebo s cieľom zohľadniť ostatné politiky Spoločenstva alebo medzinárodné záväzky. Komisia má v úmysle rámec prehodnotiť 3 roky po nadobudnutí účinnosti.

Komisia uplatní tento rámec na všetky oznámené projekty pomoci, pri ktorých treba prijať rozhodnutie po uverejnení rámca v *Úradnom vestníku*, ako aj v prípadoch projektov oznámených pred jeho uverejnením. Patrí sem individuálna pomoc poskytnutá na základe schválených schém pomoci a oznámená Komisii v dôsledku povinnosti individuálne oznamovať takúto pomoc.

V súlade s oznámením Komisie o stanovení pravidiel, ktoré sa uplatňujú pri hodnotení protiprávne poskytnutej štátnej pomoci ⁽⁵⁰⁾, Komisia v prípade neoznámenej pomoci uplatní:

- tento rámec, ak bola pomoc poskytnutá po nadobudnutí jeho účinnosti,
- rámec platný v čase poskytnutia pomoci vo všetkých ostatných prípadoch.

⁽⁴⁹⁾ Členské štáty môžu v tomto procese podporiť Komisiu tým, že poskytnú ich vlastné hodnotenia ex post schém a jednotlivých opatrení.

⁽⁵⁰⁾ Ú. v. EÚ C 119, 22.5.2002, s. 22.

PRÍLOHA

Formulár na predkladanie súhrnných informácií o pomoci na základe rozšírenej oznamovacej povinnosti (oddiel 10.1)

1. Pomoc v prospech (názov podniku/podnikov, ktorí prijímajú pomoc, ide o MSP alebo nie): .....
  2. Referenčné číslo schémy pomoci (referenčné číslo Komisie pridelené existujúcej schéme alebo schémam, v rámci ktorých sa poskytuje pomoc): .....
  3. Verejný subjekt/subjekty, ktoré pomoc poskytujú (názov a kontaktné údaje orgánu alebo orgánov poskytujúcich pomoc): .....
  4. Členský štát, v ktorom sa podporovaný projekt alebo opatrenie realizuje: .....
  5. Druh projektu alebo opatrenia: .....
  6. Stručný opis projektu alebo opatrenia: .....
  7. Príslušné oprávnené náklady (v EUR), pokiaľ je to možné: .....
  8. Diskontovaná výška pomoci (brutto) v EUR: .....
  9. Intenzita pomoci (v % hrubého grantového ekvivalentu): .....
  10. Podmienky spojené s platbou navrhovanej pomoci (ak existujú): .....
  11. Plánovaný dátum začatia a ukončenia projektu alebo opatrenia: .....
  12. Dátum poskytnutia pomoci: .....
-